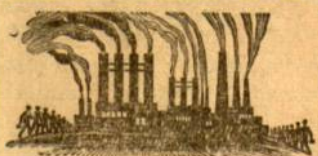

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

**GINČAS DEL 32 DAR-
BO VALANDŲ.** Detroit. —
Apie 15,000 darbininkų dir-
bančių Briggs automobilių
viršų išdirbystėje liko be
darbo kilus streikui ir pa-
reikalavus įvesti 32 valan-
dų darbo savaitę, su 40 va-
landų savaitės mokesčiu.

Kompanija atsisako to-
kis sąlygas priimti.

32 valandų darbo savai-
tės reikalavimas keliamas
visose automobilių išdirby-
stėse.

Paskutinės žinios prane-
ša kad Briggs darbininkai
gryžo dirbti.

PLIENO darbai šiuo lau-
ku pakilo iki to kad pasie-
kė aukščiausio šių metų sa-
vo veikimo laipsnio. Nors
pakilimas nėra labai dide-
lis, nes pasiekė tik 49 nuo-
šimčius normalio, tačiau ir
tai geras ženklas, nes visą
metą iki šiol dirbo tik su
30 nuoš. ir žemiau norma-
lio.

Racine, Wis. — Nash-Kel-
vinator korporacijos moto-
rų dirbtuvė, susitaikius su
unija, darbininkai gryžo į
darbą. Pilnai dirbant čia
užlaikoma 7,000 darbinin-
kų.

Detroit. — Sustreikavo
2,000 Motor Products Co.
dirbtuvės darbininkų, dėl
algų sumažinimo ir kom-
panijos atsisakymo pasira-
šyti su unija sutartį. Al-
gos numušta nuo \$1.14 iki
90c valandai.

11 Užmušta. Vokietijoje
autobuso nelaimėje užmuš-
ta 11 darbininkų, kuomet
ant jų užlėkė traukinis.

37 ŽUVO. Prie Jurabi,
Japonijoje, anglies kasyk-
loje užmušta 37 darbinin-
kai 7000 pėdų gilumoje.

Gryžo dirbti. Dover, O.
— Reeves plieno išdirbys-
tėn pašaukė dirbti 350 dar-
bininkų po poros mėnesių
nedirbimo.

MIŠKO GAISRE ŽUVO
APIE 30. Šiaurinėje Min-
nesotoj prie Kanados sie-
nos siaučia didelis miško
gaisras, kuriame žuvo apie
30 žmonių. Tukstančiai dir-
ba prie gaisro gesinimo.

JAPONAI praneša pra-
simusę artyn Kinų laikinos
sostinės Hankow. Taipgi
Japonų kariuomenės išsė-
do Hong Kong uoste tikslu
pulti pietinės Kinijos mies-
tą Kanton.

Spalių 11 d. Kinai prane-
ša smarkiai sumusę dalį
Japonų kariuomenės piet-
rėiuose nuo Hankow.

DANZIGO naziai pradė-
jo mitinguoti ir sako tas
100 procentų Vokiškas mie-
stas pats spręs apie savo
likimą.

Vaidai tarp Green ir Lewis Padidėjo

Reikalauja Vienas Kito Pasitraukimo iš Vadų

Washington, D. C., Spa-
lių 11 d. — John L. Lewis
pareiškė sutikimą atsista-
tydinti iš CIO vadovybės
jeigu William Green rezig-
nuos iš Amerikos Darbo
Federacijos, sudarymui są-
lygų tom dviem centrali-
nėm darbo organizacijom
baigti savo kiverčius ir su-
sidėti į vieną.

Green darė atkaklų už-
sipulimą ant Lewis Ame-
rikos Darbo Federacijos
konvencijoj Houstone, ku-
sako Lewis, Green išėjo iš
rimtumo ribų.

Spaudos atstovams Le-
wis pareiškė:

"Galiu pasakyti jog aš
sutinku pasitraukti šiandien
ar rytoj ar kurią kitą dieną
iš CIO vadovybės jeigu po-
nas Green sutiks tu pat
laiku pasitraukti iš Ame-
rikos Darbo Federacijos
prezidentystės. Tada gal
galima bus likusiems Fede-
racijos ir CIO vadams su-
sitaikyti, o tokiam atve-
liu mano ir pono Green
pasielgimas būtų prisidė-
mas prie darbininkų gero-
vės."

Amerikos Darbo Fede-
racijos konvencijoje Housto-
ne, Green naudojo visus
atkaklius budus paneigti
CIO vadą. Lewis sako ap-
gailauja kad ten taip pasi-
elgta.

Jis pasakė, tie darbinin-
kai kurie nukentės už tai
ką šis nesutikimas užtrau-
kė, nesiranda Houstone —
ten susirinkę tik Green'o
pasekėjai, kurie vėl pasi-
ryžę išrinkti jį Federaci-
jos prezidentu.

ADF konvencija uždėjo
ant Federacijos narių prie-
dines mokesčius kovai su
CIO vesti.

PREZIDENTAS SUSI- TIKS SU ANGLIJOS KARALIUM

Washington. — Kadangi
kitą vasarą Kanadą žada
aplankyti Anglijos karalius
Jurgis su žmona, Presiden-
tas Roosevelt pareiškė no-
rą susitikti su karalium
prie Kanados-Suv. Valsti-
jų sienos.

Prezidentas nežada da-
ryti užkvietimo tai karališ-
kai porai atsilankyti šioje
šalyje, jeigu nebus užtik-
rintas kad kvietimas bus
priimtas.

ISPANIJOJE KALBA APIE PALIAUBAS

Barcelona. — Sukilėlių
lėktuvus užpuolė pasazieri-
nį traukinį, kurio apšaudy-
me užmušta 60 žmonių.
Sukilėliai praneša užėmę
penkias kalnų pozicijas iš
kairiųjų Ebro fronte.

Kalbant apie Ispanijos
karo paliaubas, kairieji sa-
ko tik tada sutiks apie tai
kalbėti jeigu iš sukilėlių
eilų bus ištraukti visi Vo-
kietijos ir Italijos karei-
viai.

Sukilėlių vadas Genero-
las Franco sako kad jis ne-
sutiks daryti paliaubų iš-
kišimu kokios nors sveti-
mos šalies. Tik tada su
lojalistais kalbės kuomet jie
pasiduos bešlyginai.

Amerikos savanoriai ka-
riavę kairiųjų pusėje, ku-
rie buvo patekę į sukilėlių
nelaisvę, pavieniu leidžia-
mi išvažiuoti į Prancūziją
ir gryžti Amerikon. Jie vi-
si nuplyšę ir sunykę. La-
bai nuddžiugo kai pradėjo
juos paleisti gryžti namon.

SOVIETAJ SMERKIA LINDBERGHĄ

Maskva. — Sovietų val-
džia viešai pasmerkė Ame-
rikietį lakuną Lindberghą,
kuris po apsilankymo Ru-
sijoje prieš kelias savaites,
paskleides sovietams nepa-
tinkamų žinių apie Rusijos
oro laivyną. Lindbergh iš-
sireiškė kad Vokiečių lėk-
tuvų vienu užtekty sumuš-
ti bendrą oro laivyno spēką
Britanijos, Rusijos, Pran-
cūzijos ir Čekoslovakijos.
Už tai sovietai išvadina
jį "melagium" ir kitaip.

HITLERIS VĖL RĖ- KAUJA

Saarbruecken, Vokietija,
Spalių 9. — Čia kalbėda-
mas Hitleris vėl pareiškė
kitų šalių valdovams žiūrė-
ti savo biznio ir nesikišti
į Vokietijos reikalus su Su-
detais ir kitais, taipgi jis
pareiškė jog ginkluosis ir
toliau, kad "jokia pasauly-
je spēka negalės persilau-
žti per mūsų apsigynimo
sieną".

Savo "tikru draugu" jis
skaito tik Mussolini, ir ati-
davė pagarbą Prancūzijos
ir Britanijos premjerams
už sutikimą taikiu budu už-
leisti Vokiečiams Sudetiją.
Pranešdamas kad tvirtov-
ves visu Prancūzijos fron-
tu stiprins ir toliau, jis pa-
skelbė jog diduma milijon-
inės kariuomenės, kuri
buvo gatava karui, tuoj
bus paleista.

* * *

Paryžius. — Hitleriui rė-
kaujant savo paprastu bu-
du, Prancūzija skelbia jog
stiprina savo Maginot lini-
ją, kuri yra ištatyta apsi-
gynimui nuo Vokiečių. Ta
liniją pratesia ir šveicari-
jos pasieniu, kur būtų len-
dgesnis Vokiečiams prasi-
siveršimas į Prancūziją.

ITALIJA IŠTRAUKIA KARIUOMENĘ IŠ ISPANIJOS

Roma. — Italija oficia-
liai paskelbė jog ištrauks
iš Ispanijos 10,000 savo ka-
reivių, kurie gelbsti sukilė-
lių pusei.

Del šito, tikimasi, Angli-
ja sutiks sueiti į artimes-
nius ryšius su Italija ir vi-
siškai pripažins Etiopijos
prijungimą prie Italijos.

Tas gal paskubins ir bai-
gimą Ispanų naminio karo.

ČEKAI VARŽOSI SU VENGRAIS

Praga, Spalių 11. — Če-
koslovakija sutiko užleisti
nekurias savo dalis apgy-
ventas Vengrais, Vengri-
jai. Pradėjus derybas tuo
klausimu, Vengrai ėmė rei-
kalauti daugiau negu jie
turi teisę. Vengrų kariuo-
menė jau užėmė platesnius
Slovakijos plotus, kurie ne-
sutinkama jiems užleisti.
Del to tarybose įvyko užsi-
kirtimas.

RUSIJOJE be žinios din-
go buvęs vyriausias rytų
armijos vadas, Bluecher. Iš
krautuvų pašalinta ir jo
paveikslai, kurie buvo pa-
davinėjami greta su Stali-
no ir kitų. Spėjama kad
Bluecher nudaigotas.

20 UŽMUŠTA. Vokieti-
joje nukrito Belgų pasazie-
rinis lėktuvas, kame užmu-
šta 20 asmenų.

Dešimts užmušta. Suo-
mijoje, prie Rauha, pasa-
žieriniam traukiniui susi-
mušus su prekinium, žuvo 10
žmonių.

VAIZDAI LIETUVOS DARBO ŠVENTĖS

KAUNE, Rugpjūčio 14 ir 15 d. įvyko Lietuvos Darbo Šventė. Vir-
šuje, Vidaus Reikalų Ministras Plik. Leonas kalba keliadesimtis tukstan-
čių miniai darbininkų; apačioje iš kairės į dešinę: Plik. Leonas sveikina
medaliu apdovanotą darbininką; šventėje dalyvavusių darbininkų klubų
vėliavų dalis; darbininkų plastika-šokiai.

Tsb.

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

MĖSOS EKSPORTAS. Nuo
metų pradžios iki Rugsėjo vi-
durio šymet iš Lietuvos išvež-
ta mėsos produktų (kiaulienos,
paukštienos, gyvų raguočių ir
tt.) 24,780,206 kilogramai.

Praėjusiais metais per tą
laikotarpį buvo išvežta 17,361-
311 kilogramų. Taigi Lietuvos
ukio produktų reikalavimas į
užsienį žymiai didėja.

EKSPORTAS. Iki Rugsėjo
1 dienos Lietuva išvežė svies-
to 11,428,168 kilogramus, o
1937 m. iki to pat laiko buvo
išvežta 9,827,374 kg. Sviesto,
pieno produktų ir kiaušinių iš-
vežimą tvarko Pienocentras.

Kiaušinių šymet iki Rugsė-
jo mėnesio Pienocentras išvežė
net 13,618,440 daugiau negu
pernai. Nuo pradžios metų iki
Rugsėjo mėn. vidurio išvežta
82,233,288 kiaušiniai.

VYSK. STAUGAITIS Rug-
sėjo pabaigoje vyko į Varšavą
pasimatyti su Varšavos kardi-
nolu. Pakeliu jis apsilankė ir
Vilniuje.

SPALIŲ pradžioje Kaune į-
vyko Lietuvos vyskupų konfe-
rencija, kurią atidarė naujas
Vatikano atstovas Lietuvai,
Mon. Burcio. Konferencijoje
tarp kita ko buvo svarstoma
klausimai liečianti Lietuvos ir
Vatikano derybų atnaujinimą.

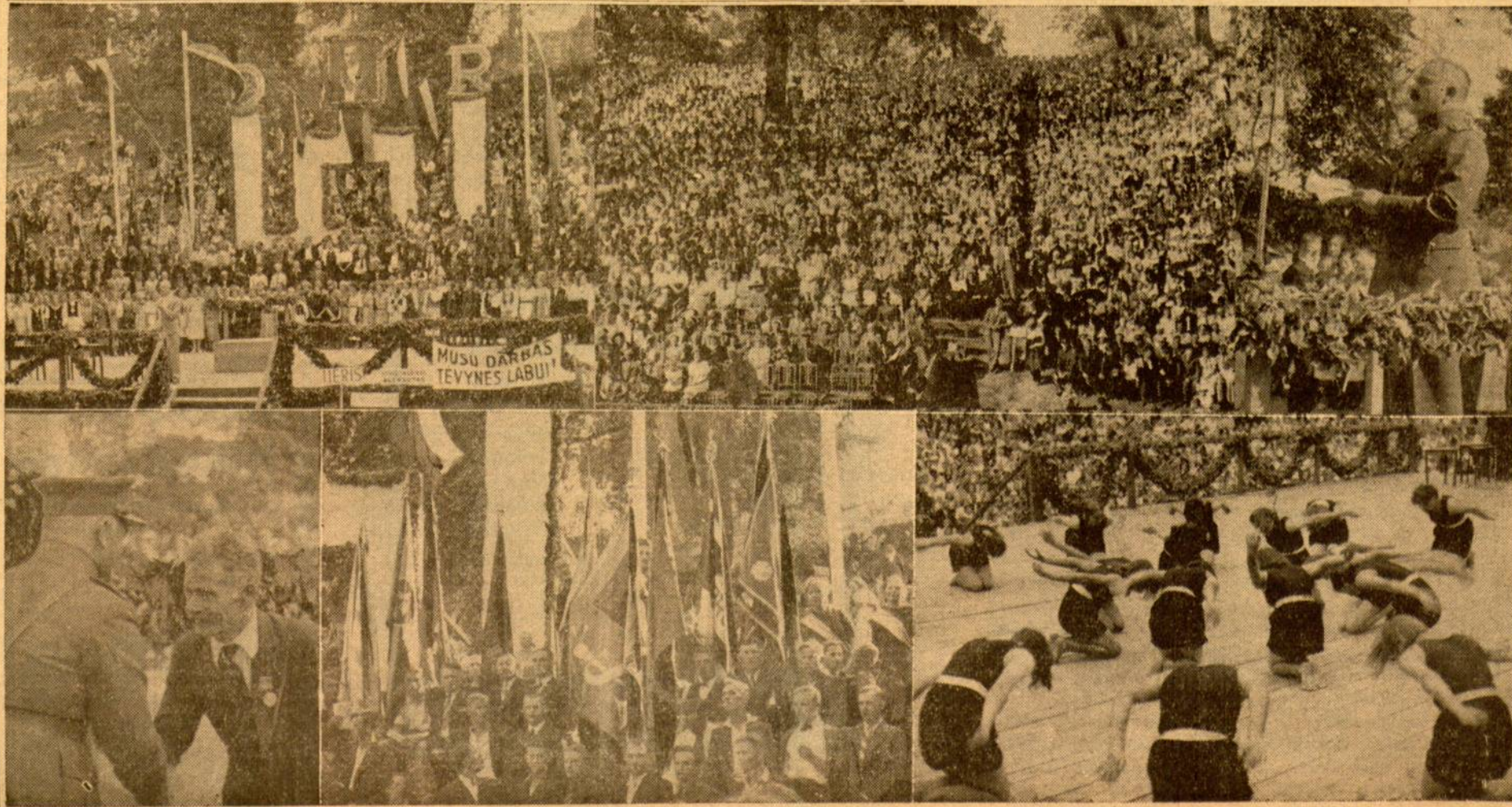
SUDETŲ krašte, Čekoslovaki-
joje, buvo apie 20 Lietuvos
piliečių, daugiausia darbininkų,
kurie pasiryžo gryžti Lietuvon.

DANAI nori su Lietuva bai-
gti savo ginčą be Haagos tri-
bunolo. Lietuvos-Danų byla ki-
lo del atlyginimo už Kretingos-
Telšių geležinkelį, kurį statė
Danų firma. Už darbą jį su-
tarė atlyginimą imti Amerikos
dolariais. Bet kai dolariai nu-
pigo ta firma ėmė reikalauti
atlyginimo litais senų dolarių
kursu. Lietuva moka dolariais
po senovei.

UZDARIUS Lietuviškas mo-
kyklas, Vilniaus krašto Lietu-
vių vaikai verčiami lankyti
Lenkiškas. Norėdami kad vai-
kučiams bent tikybės pamokos
būtų dėstomos Lietuviškai, jų
tėvai klabena įstaigų duris, bet
kol kas veltui.

BALSUOTOJAI iš užsienio.
Iš Klaipėdos pranešama kad
ryšium su ateinančiais seime-
lio rinkimais, į Klaipėdą ren-
giasi atvykti Vokietijoje gyve-
nanti Lietuvos piliečiai Vokiečiai.
Jie nori dalyvauti seimelio rin-
kimuose.

GAISRAI LIETUVOJE šy-
met per pirmą pusmetį sunai-
kino arti 5 milijonų litų ver-
tės turto. Daugiausia nuo-
stolių pasidaro del netinkamų
įrengimų, neatsargumo ir apsi-
leidimo. Pirmą pusmetį buvo
648 gaisrai, iš kurių 98 mies-
tuose ir 550 kaimuose. Ta-
čiau šymet gaisrų buvo žymiai
mažiau (pernai buvo 714, už-
pernai 878).

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

SANDARIEČIŲ VAKARAS. A. L. Tautinė Sandara rengia koncertą ir vakariene sekmdienį, Lapkričio 13 d., nuo 7:30 val. vakare, šv. Jurgio parapijos salėje. Apart vietinių artistų, visas buris atvažiuos iš Clevelando, su jaunuoju Jonu Brazausku, kuris yra pasižymėjęs xylofonistas.

Na o apie vakariene ir nėra ko daug rašyti, nes Pittsburghiečiai žino kada Sandarietės rengia tai buna surengta puikiai. Taip ir šį kartą bus. Pono Zambliauskienė ir Brazauskiene paskirtos vyriausiomis šeimininkėmis.

Vėliau pažymėsiu plačiau apie programą.

CLEVELANDE APSILANKIUS. Dabar negaliu praleisti nepažymėjęs savo įspūdžių iš Clevelando Lietuvių Kultūrinio Darželio iškilnių, kur buvo pastatytas Dr. Vincui Kudirkai paminklas Spalių 2 d., kur dalyvavo tukstanciai vietinių ir iš tolimų kolonijų svečių: Brooklyn, New Jersey, Pittsburgho, Youngstowno, Detroito, Chicagos ir Sodas, Mich. Vyriausio kalbėtojai tose iškilnėse buvo Lietuvos kariuomenės Majoras S. Narušis, Lietuvos Konsulas Chicagoje, Dauzvardis, Clevelando miesto mayoras Burton. Majoras Narušis Dr. Kudirkos biustą atvežė iš Lietuvos. Programo tarpais dainavo p-lė Bronė Rasiulytė, kuri tik ką sugrįžus iš Lietuvos, kur su p. Karpiene praleido visą vasarą.

Vakare apie 7 valandą buvo banketas Lietuvių salėje. Ir čia reikia atiduoti kreditas Clevelandiečiams už gerą surengimą. Tvarka visur pavyzdinga, vakariene gera ir gerai paduota. Apie tai čia noriu kiek plačiau pabrėžti, kadangi ir aš pats esu daugelyje parenkimų dalyvavęs tai ir tėjimau kaip kiti banketus daro. Clevelando Lietuvių salė, tiesa, banketams nepatinka, nes virtuvė apacioje, o banketas virtuvėje, taigi valgius reikėjo nešti per visą apatinę salę ir laiptais lipti aukštyn į didžiąją salę. Bet nežiūrint tų keblynių visas darbas atlikta kuopuoliausia. Patarravimas buvo greitas, laukt ilgai nereikėjo, ir visi buvo pavalgę danti visai šiltais valgiais ir kava. Už tai reikia atiduoti pilnas kreditas

ROCHESTER, N.Y. Spalių 8 d., nuo 8 val. vakare, čia atsiuvo prakalbos surengtos Lietuvos aukštam karininkui, Mjr. S. Narušui. Prakalbų programą pradėjo P. Svetikas. Rochesterio Lietuvių vardu Mjr. Narušį sveikino vietos klebonas Kun. J. Bakšys. Nors Mjr. Narušis pradėdamas kalbą sakėsi nesąkalbėtojas ir negalės susirinkusiųjų patenkinti, tačiau jam tik pradėjus kalbėti jau pasireiškė jo kalbos nuoseklumas ir įdomumas, taip kad kiekvieną jo žodį klausytojai gaudė. Kalbėjo vien apie Lietuvos kariuomenę, jos kurimą, gyvenimą, ir dabartinį jos tvarkymąsi. Kadangi gerb. svečias pas mus keliavo iš tolimos Chicago, per Clevelandą, tai į prakalbą pusvalandžiui pavėlavo pribūti, todėl nebuvo galima atlikti visų komitetų numatytų jo priėmimui ceremonijų atlikti. Štai koks buvo paruoštas Mjr. Narušui ir jo žmonai pasveikinimas: "Sveiki, aukšti, malonūs svečiai, atvykę iš mūsų Tėvynės, iš tos rytų šalies, kur rytmetį saulei tekant gausi miglė apiberia augmeniją briliantiškai blizgančia rasa; kur pilki veverėliai savo švelnute giesmės melogija budin piemenėlius, ir lauką jojančius palydi artojiūlis. Kur žydinčius sodus raiša gegutė kuknuodama linksmina jauną sesutę kad ji sekmingai gėles pasėtu, iš jų nupintu vainikėliu dėvėtų; kur ypatingu gražumu žydi pievos, girnos ir laukai; kur maloniuose kapvyniuose skenda žalios giruovės. Bet kur yra ir tokių vietelių kur daug pakrypusių kryžių stovi amžinasties garbės sargyboje; kur beržai svyrūnai liudnumu šlama, gėlės viršūnėmis nusvirusiomis kapus į gėlių gubia. Gi šalia jų jaunų karveilių kapų žaliame diemidžio krūmielyje lakstutė graudžiai rauda kad Lietuvos jaunų bernelių dobilių žuvo Tėvynės gynimo kovoje."

Su p. majoru atvyko keturios palydovės, jo žmona ir trys New Yorkietės.

Buvo renkama aukos Lietuvos ginklų fondui, sudėta 11 dol. 60c.

Ant. Ziemys.

DAUGYBĖ žuvų gyvenančių okeano gėmėse, kur yra tarnasau, neturi akių.

KINŲ kalbą vartoja daugiau žmonių negu kurią kitą kalbą pasaulyje.

VIENYBĖ — seniausias ir geriausias Lietuvių laikraštis Amerikoje, einantis 52 metus ir antrus metus populiariau dienraščiu. Leidžia Lietuvių Spaudos Bendrovė.

VIENYBĖS nagrinėja Amerikos Lietuvių gyvenimą, kultūrą, mokslą, gina tautinius reikalus, kovoja su nutautėjimu, nagrinėja Lietuvių jaunųjų gyvenimą (tam leidžia Angliška kalba puslapi), nagrinėja moterų reikalus ir gyvybę. Plačiai rašo apie Amerikos Lietuvių kolonijų veikimą. Suteikia žinių iš Lietuvos ir daug apie Lietuvą rašo. Sprendžia politikos ir kultūrinis klausimus ir patiekia vėliausias pasaulines žinias su pavelskiais.

VIENYBĖS dienraščio skaitytojai, pasinaudodami lengvata, prašomi savo giminės ir pažystamiems Vilniaus krašte gyvenantiems užsakyti Vienybę tik padengiant pašto persiuntimo išlaidas — 2 dolariu metams.

Prenumerata metams užsieniuose \$7.00, pusei metų \$3.75, 6 mėnesiams \$2. Suv. Valstijose ir Kanadoje metams \$5.00; pusei m. \$2.75. Adresuokite:

VIENYBĖ
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

ARESTUOTAS UŽ 25 METŲ ŽUDYSTĘ.

McKeesport, Pa. — Milforde, Conn., tapo areštuotas tulas John Hajduk, nužudytas žmogžudis, kuris 25 metai atgal peiliu paprovė Mikolą Tkacą. Tkacą sunus, kuris tada dar gyveno Europoje kai jo tėvas buvo nužudytas, vėliau atvykęs į Ameriką pasiryžė savo tėvo žmogžudį, kuris buvo pabėgęs, surasti.

Jis ir surado ir apie tai pranešė policijai. Hajduk suimtas ir bus pargabentas į McKeesportą tardymui.

ASTUONI UŽMUSTA

Pereitą šeštadienį ir sekmdienį vakarinėje Pensylvanijoje automobilių nelaimėse užmusta arba patys užsimušę astuoni asmenys.

ROCHESTER, N.Y.

MJR. NARUŠIO PRAKALBOS

Spalių 8 d., nuo 8 val. vakare, čia atsiuvo prakalbos surengtos Lietuvos aukštam karininkui, Mjr. S. Narušui. Prakalbų programą pradėjo P. Svetikas. Rochesterio Lietuvių vardu Mjr. Narušį sveikino vietos klebonas Kun. J. Bakšys.

Nors Mjr. Narušis pradėdamas kalbą sakėsi nesąkalbėtojas ir negalės susirinkusiųjų patenkinti, tačiau jam tik pradėjus kalbėti jau pasireiškė jo kalbos nuoseklumas ir įdomumas, taip kad kiekvieną jo žodį klausytojai gaudė. Kalbėjo vien apie Lietuvos kariuomenę, jos kurimą, gyvenimą, ir dabartinį jos tvarkymąsi.

Kadangi gerb. svečias pas mus keliavo iš tolimos Chicago, per Clevelandą, tai į prakalbą pusvalandžiui pavėlavo pribūti, todėl nebuvo galima atlikti visų komitetų numatytų jo priėmimui ceremonijų atlikti. Štai koks buvo paruoštas Mjr. Narušui ir jo žmonai pasveikinimas:

"Sveiki, aukšti, malonūs svečiai, atvykę iš mūsų Tėvynės, iš tos rytų šalies, kur rytmetį saulei tekant gausi miglė apiberia augmeniją briliantiškai blizgančia rasa; kur pilki veverėliai savo švelnute giesmės melogija budin piemenėlius, ir lauką jojančius palydi artojiūlis. Kur žydinčius sodus raiša gegutė kuknuodama linksmina jauną sesutę kad ji sekmingai gėles pasėtu, iš jų nupintu vainikėliu dėvėtų; kur ypatingu gražumu žydi pievos, girnos ir laukai; kur maloniuose kapvyniuose skenda žalios giruovės. Bet kur yra ir tokių vietelių kur daug pakrypusių kryžių stovi amžinasties garbės sargyboje; kur beržai svyrūnai liudnumu šlama, gėlės viršūnėmis nusvirusiomis kapus į gėlių gubia. Gi šalia jų jaunų karveilių kapų žaliame diemidžio krūmielyje lakstutė graudžiai rauda kad Lietuvos jaunų bernelių dobilių žuvo Tėvynės gynimo kovoje."

Su p. majoru atvyko keturios palydovės, jo žmona ir trys New Yorkietės.

Buvo renkama aukos Lietuvos ginklų fondui, sudėta 11 dol. 60c.

Ant. Ziemys.

DAUGYBĖ žuvų gyvenančių okeano gėmėse, kur yra tarnasau, neturi akių.

KINŲ kalbą vartoja daugiau žmonių negu kurią kitą kalbą pasaulyje.

VIENYBĖ — seniausias ir geriausias Lietuvių laikraštis Amerikoje, einantis 52 metus ir antrus metus populiariau dienraščiu. Leidžia Lietuvių Spaudos Bendrovė.

VIENYBĖS nagrinėja Amerikos Lietuvių gyvenimą, kultūrą, mokslą, gina tautinius reikalus, kovoja su nutautėjimu, nagrinėja Lietuvių jaunųjų gyvenimą (tam leidžia Angliška kalba puslapi), nagrinėja moterų reikalus ir gyvybę. Plačiai rašo apie Amerikos Lietuvių kolonijų veikimą. Suteikia žinių iš Lietuvos ir daug apie Lietuvą rašo. Sprendžia politikos ir kultūrinis klausimus ir patiekia vėliausias pasaulines žinias su pavelskiais.

VIENYBĖS dienraščio skaitytojai, pasinaudodami lengvata, prašomi savo giminės ir pažystamiems Vilniaus krašte gyvenantiems užsakyti Vienybę tik padengiant pašto persiuntimo išlaidas — 2 dolariu metams.

Prenumerata metams užsieniuose \$7.00, pusei metų \$3.75, 6 mėnesiams \$2. Suv. Valstijose ir Kanadoje metams \$5.00; pusei m. \$2.75. Adresuokite:

VIENYBĖ
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Adv. Jonas S. Lopatto Apdovanojamas Ordinu

Pagerbiamas už Dirbimą Nepriklausomybės Reikalais

WILKES - BARRE, PA. — Lietuvos vyriausybė apdovanojo Advokatą Joną S. Lopatto Gedimino ordinu. Spalių 17-ta Taurų Klubas Redingtono viešbutyje, Wilkes-Barre, Pa., rengia pagerbimo bankietą, kurio metu Lietuvos ministeris Washingtonui Pulk. P. Žadeikiš įteiks jam Gedimino ordiną.

Ta proga pravartu plačiau susipažinti su Adv. J. S. Lopatto gyvenimu, darbuote ir nuobelnais.

Jonas S. Lopatto gimęs Rugsėjo 16 d. 1882 m., sunus Simono ir Uršulės Starkevičiūtės Lopatų iš Pilviškių.

Kovo 27 d. 1892 m. atvyko su tėvais į Ameriką ir apsigyveno Pittston, Pa.

Mokyti pradėjo Pilviškių mokykloje. Amerikoje lankė šv. Kazimiero parapiinę mokyklą. St. John Academy, Pittston'e, Wyoming Seminary, Kingstone, ir University of Pennsylvania, kurį baigė Birželio 15 d. 1907 su laipsniu "Bachelor of Laws" (LL.B.), prisiekdin tas Luzerne County teisme Spalių 28 d. 1907 m., kaip Attorney and Counsellor at Law.

Taip pat yra advokatu United District Court, United Circuit Court ir Pennsylvania State Supreme Court. Nuo to laiko visada gyveno Wilkes-Barre.

Nuo 1908 iki 1911 buvo Executive Borough, Borough Solicitor. Nuo 1916 iki 1920 ėjo pareigas Assistant District Attorney for Luzerne County.

Wyoming Klonyje Lietuviai visur ir visados buvo pirmieji Lietuvos reikalais klausime. Laikė pasaulinio karo, kuomet Lietuva likosi karo arena ir Amerikoje (prieš paskelbsiant karą) visos Europos tautos įėjo jo finansinės paramos, tai Pensylvanietis pirmutiniai i tuomi pradėjo rūpintis, ir čia Adv. Lopatto kreipėsi prie jau dabar mirusio kongresmano John J. Casey, kurio tai pasidarbavimu ir tapo užtvirtinta Prezidento Wilsono Lapkričio 1 diena 1916 metais Lietuvai šelpti dieną. Adv. Lopatto buvo Centralinio Komiteto Pirmininku ir nežiūrint visų klūčių Lietuvos naudai peityna apie \$176,000. Amerikos Lietuvių ir kartu Centralinio Komiteto reikalais pradėjo 1918 metų Adv. Lopatto lankėsi Pariziuje, kame darbavosi su Lietuvos Delegacija Taikos Konferencijoje. Taip pat 1919 m. buvo nurykęs į Washington, D. C., ir tarėsi su Amerikos Užsienių Santykių Komitetu išdėstydamas Lietuvos de jure pripažinimo reikalą.

Lietuvos Valstybė, įvertindama Adv. J. S. Lopatto sekmingą darbuotę, 1919 m. siūlė jam Generalinio Konsulo vietą New York'e. Bet už teikiamą garbingą vietą jis padėkojęs atsisakė. Be to Lietuvos valstybė Spalių 28 d. 1927 metais Lietuvos Respublikos Prezidento akta paskyrė jį "Lietuvos-Svedijos Koncilijacijos Konvencijos komisijos nariu".

Adv. J. S. Lopatto vedė 1913 metais, Birželio 24 d., Marę Seritulskaite iš New Britain, Conn. Jie turi gražiai auklėjamą šeimą: Marytę, Edvardą, Joną ir Ričardą.

Tai, vargingo emigranto žmonius, per savo pasiryžimą atsisėkęs aukštą mokslą, užėmė vadovaujančią rolę mūsų visuomenėje ir yra pažiaba, ypatingai šiai apilinkei.

Adv. Jonas S. Lopatto yra tvadnaus būdo, draugiškas, atviras, ir kaip advokatas teisingas be pretenzijų. Visur ir visada kur tik iškyla koks reikalas, mes jį sutinkam tariantis su savaisiais ir savųjų tarpe.

TRUMPOS ŽINIOS

(IŠ MUSŲ LAIKRAŠČIŲ)

• **CHICAGO, Ill.** — Vl. Jurgelionis tapo pakviestas mėnesinio žurnalo "Hardware Retailer" redakcijos nariu.

— Bridgeport dalyje, Chicagoje, surengė išleistuves savo dvasios vadui Kun. A. Valančiui, tik nepažymėta kur jis iškeiauja.

• **HARTFORD, Conn.** — Spalių 9 d. VVS. skyrius Lietuvių mokyklos salėje suruošė Spalių 9-tos paminėjimą.

• **CHICAGO, Ill.** — Spalių 7 d. apledo tolimas svečias iš Argentinos, Kun. J. Janilionis, kuris pasisvečiavęs išvyko pas draugą Kun. J. Končią į Mt. Carmel, Pa., o iš ten grįš Argentinon.

— Šiomis dienomis Chicagoje įsisteigė Lietuvių Filatelistų (pašto ženklų rinkėjų) klubas. Klubą pirmininku išrinktas A. Budvietis.

— Kelias savaites praleidę Lietuvoje, grįžo į Chicago Inž. Jonas Byanskas, Birutės choro vedėjas, ir ponis Byanskienė. Jie Lietuvoje turėjo labai malonius laikus.

— Spalių 6 d. Del Prado viešbutyje buvo pagerbtas Amerikos Lietuvių svečias, Lietuvos kariuomenės Generalinio Štabo Mjr. S. Narušis kartu su žmona.

• **BROOKLYN, N. Y.** — Spalių 5 d. Vienybės įstaigos patalpose įvyko Vilniaus užgrobito 18 metų sukatuvių minėjimas. Svečias kalbėtojas buvo Adv. Rastenis iš Baltimoro, Md.

— Spalių 14 d. į Brooklyną grįžta iš Lietuvos filmininkai broliai Motuzai, kurie parsivežė daug naujų filmų iš apskrities savo veikimo Lietuvoje. Tarp kitko jie turi vaizdus Lenkų-Lietuvių konflikto prie demarkacijos linijos Kovo mėnesį, del ko Lenkai prikišo prie Lietuvos.

— Spalių 14 d. Amerikos Lietuvių Tautinio Jaunimo centras Brooklynne ruošia svečiui Mjr. S. Narušui ir jo žmonai išleistuvių banketą.

• **SCRANTON, Pa.** — Spalių 5 d. Pranas Lotožas, 21 metų, savo automobiliu vežė namon p-lę Elena Gurevičiūtę, irgi 21 metų, tik ką baigusią slaugės mokslą. Jų automobilis susimusė su troku, Pranas tapo užmuštas vietoje, o Gurevičiūtė dar gyva nuvežta į ligoninę, bet maža vilties kad jos gyvastis bus išgelbėta.

• **BROOKLYN, N. Y.** — Spalių 2 d. Labor Lyceum salėje įvyko komiteto Miko Petrausko kurinimams leisti spektaklis koncertas.

Esperanto Kalbos Mokytoja Clevelande

Lidia Zamenhof, LL.M.

Keliaujanti tarptautinė mokytoja, Lidia Zamenhof, dukterė Dr. L. L. Zamenhofo, Esperanto kalbos išradėjo, iš Varšavos, šiuo laiku apsiuvo Clevelande ir nuo Rugsėjo 26 d. per kelias savaites duos tos tarptautinės kalbos pamokas.

Pamokos tėsės iki Lapkričio 12 dienos. Norintieji išmokyti ir susipažinti su ta kalba gali užrašyti Schroeder, Drug Co., Public Square.

BROOKLYN, N. Y.

LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SUVAZIAVIMAS

Spalių 17 d. įvyksta Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos konferencija, kurioje bus apcvarstyta 1939 metų ekskursijos į Lietuvą ir apkalbam turizmo reikalai ir bendradarbiavimas su Lietuva tuo reikalu.

Kitą vasarą daug žmonių iš Lietuvos rengiasi važiuoti į New Yorko Parodą, taigi Lietuvių laivakorčių agentai bus pasiruošę pagelbėti Amerikiečiams parsikviesti savo giminės pasisvečiuoti Amerikoje.

Lietuviai laivakorčių agentai užkviesti Holland America Linijos banketui ant jų naujo laivo, Nieuw Amsterdam, kurio Spalių 18 dieną iškeliauja į Lietuvą Mjr. S. Narušis su žmona.

TARYBOS POSĖDIS. Spalių 16 d., Brooklynne įvyks Tautinės Tarybos posėdis. Dalyvaus pirmininkas Teisėjas W. F. Laukaitis iš Baltimoro, išdinkas K. S. Karpius iš Clevelando ir kiti vietiniai.

PANKETAS. Spalių 16 d. vakare Tautininkų Klubas rengia banketą pagerbimui Mjr. Narušio, kuris tuoj išvyks į Lietuvą, Lietuvos laikraštinių Obolėvičiaus, tik ką atvykusio iš Lietuvos, ir grįžusio iš Lietuvos Jono Valaičio.

• **CUKRINIŲ** runkelių auginimo žemė yra naudinga kitiems augalams augini. Kur cukriniai runkeliai augo patirta ten kiti dalykai auga nuo 50 iki 80 nuos. geriau negu kitokioj žemėj.

MIRIMAI

MIRE AMERIKOS LIETUVIAI

SKATIKAS Jonas (Penny), 40 metų, mirė Rugsėjo 29 d. automobilio nelaimėje. Buvo gimęs Anglijoje, su tėvais atvyko į Youngstowną budamas 7 metų amžiaus. Buvo nevedęs, paliko nuliudime tėvą, tris brolius ir vieną seserį. Jo mirtis ištiko šitaip. Eidamas keliu pasprašė automobilisto pavėžėti. Automobilis ties užsikimū apvirto ir Skatikas užmuštas vietoje.

DAUGIRDIENĖ Marė, pusamžė, mirė Rugsėjo 25, Chicago, Ill. — Gimus Suvalkų ap. Amerikoje išgyveno 33 metus.

SEFELTAITĖ Juzė, virš 50 metų, mirė Rugsėjo 21 d., Philadelphia, Pa. — Subačiaus par., Mashioniskų k. Amerikoje išgyveno 32 metus.

VIRBICKAS Vincas, mirė 12 Rugsėjo, New Kensington, Pa. Amerikoje išgyveno 29 metus.

ULIS Domininkas, 56 m. amžiaus, mirė Clevelande Spalių 1 d. Amerikon atvyko 1913 metais, iš žemaitijos.

KALVAITIS Jonas, mirė Rugsėjo mėn., Detroit, Mich.

STEPULAITIS Juozas, mirė Spalių mėn., Shaft, Pa.

MARTUZAS Tadas, 60 metų amžiaus, mirė Spalių 4 d., Chicagoje. — Panevėžio ap. Krekenavos par., Grinkų kaimo.

KALVAITIS Jonas, 52 metų, mirė Rugsėjo 16 d., Detroit, Mich. — Aukš. Panemunės par., Vičiūnų k. Detroito išgyveno 23 metus.

URLAKIENĖ Ona, mirė Spalių mėn., Pittsburgh, Pa.

SULSKIS Jurgis, apysenis, mirė Spalių mėn., Homestead, Pa.

BURNICKIUTĖ Elena, 19 metų, mirė Rugsėjo 24, Bridgeville, Pa.

KLIMANSKIS Stasys, 52 metų, mirė Rugsėjo mėn., Dayton, Ohio. — Zapyškio par., Vilėnų k. Amerikoje išgyveno 31 metus.

BLAGEVICIUS Petras, mirė Rugsėjo 18 d., Sao Paulo, Brazilijoje. Kaune liko žmona ir trys dukterys.

KRIKSTOPAITIS Serafinas, 28 metų, mirė Sao Paulo mieste, Brazilijoje. — Skemonių par. Lietuvoje liko motina, du broliai ir sesuo.

PRANEŠKITE Savo Antrašo Permainą

PRANEŠKITE ADMINISTRACIJAI, ne paštu, nes paštas nesius jums Dirvos Administracijai, ne paštu, nes paštas nesius jums Dirvos Administracijai, ne paštu, nes paštas nesius jums Dirvos Administracijai.

D I R V A
Cleveland, Ohio

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

Telefonas: Ofiso MAIN 1773 Namų KENmore 4740-W

Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarimą įvairios apdraudos-insurance reikaluose. Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas pirmo mirtgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

APDRAUDOS REIKALE

Mes esam pasiręngę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (fire-monius).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura

6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius IR BALSAMUOTOJAS

6522 Superior Ave. Henderson 9292

The Wilkelis Furniture Co.

Rakandų Krautuvė

6307-11 Superior Ave. ENdicott 2343

N. A. WILKELIS JURGIS ARBUCKAS

Sa rntukas Vedėjas

Kalėdinė Ekskursija I LIETUVĄ

LAIVAI IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO

EUROPA	Lapkričio 26
DEUTSCHLAND	Gruodžio 1
HAMBURG	Gruodžio 7
BREMEN	Gruodžio 14
NEW YORK	Gruodžio 15

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremeno ar Hamburgo

Mes pagelbėsime jums gauti vizitinių ir imigracijos vizas į Europos giminėms.

Informacijų klauskit pas vietinį agentą arba 1430 Euclid Ave. Cleveland, Ohio

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Gerb. SPRAGILAS

DRAUGAS STEPAS BUTŲ IŠGELBĖJĖS ČEKO-SLOVAKIJĄ

Aną vakarą, einu septyniadesimtis devinta gatve ir matau: mano draugas Stepas stovi ties darbininkų salės durimis ir skerečiojasi, varo karštas diskusijas ar draugas Grigas turi teisę kolyti draugą Prusoką. Pasiklauses jų ginčų, įsikišau:

— Tai jūs, cicilikai ir kamunistai, sudarėt "bendrą frontą" kad vieni kitus apspjaukite vis galėtumet prisiminti kad turit išvien laikytis prieš tautinę visuomenę? — sakau aš.

— Alo, drauge, tai ir tu ateini į mūsų mitingą? — sakau aš.

— Kokį mitingą, Stepai? — sakau aš.

— Ugi mes protestuosim kam Anglija ir Prancija nestojo kariuotės su Hitleriu už Čekoslovakiją, — sakau aš.

— Keisti iš jūsų raudonųjų sutvėrimai, Stepai: kišatės ne tik į Lietuvos reikalus, bet ir į visos Europos ir net pasaulio tvarką, — sakau aš.

— Mes darbininkai turim protestuoti prieš diktatorių ir kraugerius, — sakau aš.

— Jeigu šitaip, Stepai, tai aš su tavim pilniausia sutinku. Einu ir aš į jūsų mitingą ir padarysiu protestą prieš didžiausią šių laikų diktatorių ir kraugerį, Staliną. Einam! — sakau aš.

— Ne, drauge, tau šiame mitinge balso nėra, mes protestuojam prieš fašistus, — sakau aš.

— Tai jūs tokie kovotojai prieš diktaturas ir žmonių žudytojus? Tai tiek jums apeina teisybė ir visos žmonijos gerovė? Tai tik tiek proto jūs turit kad vienus kraugerius smerkiat, o kitus užtariate? — sakau aš.

— Draugas Stalinas yra geriausias pasaulyje valdovas ir darbininkų užtarėjas. Jeigu kitos šalys būtųėjusios užtart Čekoslovakiją nuo Hitlerio, Stalinas būtų gelbėjęs ir Hitleris būtų buvęs sumuštas, — sakau aš.

— Gaila, Stepai, tavo tokių klaidingų įsitikinimų ir garbinimo to žmogaus kuris be pasigailėjimo išskerdė daug savo žmonių, bijo-

damas pats savo šešėlio. Jis savo namuose labai naršus ir smarkus, bet kaip reikėjo parodyt drąsą užtarimu tos pačios Slaviškos tautos Čekoslovakų, jis susitraukęs sėdėjo ir neištarrė nei žodžio. Kuomet kitų valstybių vadaai beveik priėjo prie karo už Čekoslovakiją, Litvinovas pradėjo rėkauti kam jos nekariauja, bet patys Sovietai nei nekaltėjo kad jie mobilizuos kariuomenę stoti į pagalbą, — sakau aš.

— Tai melagystė, drauge. Visa soviety respublika buvo pasiruošus kariuotės už Čekoslovakiją, — sakau aš.

— Taip, Stepai, visi Rusijos gyventojai buvo užsidedę ir jeigu būtų buvę vedami į karą jie būtų ėję. Bet aš kaltinu patį Staliną ir jo padėjėjus, kurie visai nesirengė pakelti ginklo prieš Hitlerį, — sakau aš.

— Jeigu Anglija ir Prancija būtųėjusios prieš Vokietiją tai ir soviety respublika būtų prisidėjus, — sakau aš.

— Bet tai kvailas reikalavimas kad Prancuzija ir Anglija eitu muštis su Vokietijais už reikalus kurie labiau liečia Rusiją. Dabar pats matai: Rusija nepadarė griežto pasipriešinimo Hitleriui, tas ėjo ir pasiėmė savo nužiuorėtas Čekoslovakijos dalis ir tuo būdu prisitartino prie Rusijos. Vokietijai žengs dar toliau į rytus ir daėję iki Ukrainos pareikalaus jos sau. Ar tada bus laikas Rusijai stot į karą kada priešas bus atėjęs prie pat jos slenkščio? — sakau aš.

— Už tai kaltė Anglijos ir Prancijos kad Vokietijai Čekoslovakiją užėmė, — sakau aš.

— Nekaltink jų, Stepai. Jos taip pat nenori kariuotės kaip ir tavo Rusija. Kai pavojaus debesys nuslinko nuo Prancuzijos ir Anglijos link Rusijos, tai Stalinas reikalas buvo parodyt pasipriešinimą. Dabar jau po laiko. Dabar Anglija ir Prancuzija dar mažiau rūpintis gelbėti Rusiją, kuomet Hitleris jau rengsis pulkti, — sakau aš.

— Už tai jos užsitarnauja praeiksmo visų darbininkų, — sakau aš.

— Tu, drauguti, bandai pasekti savo laikraščius, kurie "prakeikė" Chamberlainą. Bet tai tuščias išsireikšimas. Tas nieko negelbės. Rusijos carams reikia parodyt daugiau pasipriešinimo ten kur pavojus matosi, o ne kaip kurmiai

— Ugi mes protestuosim kam Anglija ir Prancija nestojo kariuotės su Hitleriu už Čekoslovakiją, — sakau aš.

— Keisti iš jūsų raudonųjų sutvėrimai, Stepai: kišatės ne tik į Lietuvos reikalus, bet ir į visos Europos ir net pasaulio tvarką, — sakau aš.

— Mes darbininkai turim protestuoti prieš diktatorių ir kraugerius, — sakau aš.

— Jeigu šitaip, Stepai, tai aš su tavim pilniausia sutinku. Einu ir aš į jūsų mitingą ir padarysiu protestą prieš didžiausią šių laikų diktatorių ir kraugerį, Staliną. Einam! — sakau aš.

— Ne, drauge, tau šiame mitinge balso nėra, mes protestuojam prieš fašistus, — sakau aš.

— Tai jūs tokie kovotojai prieš diktaturas ir žmonių žudytojus? Tai tiek jums apeina teisybė ir visos žmonijos gerovė? Tai tik tiek proto jūs turit kad vienus kraugerius smerkiat, o kitus užtariate? — sakau aš.

— Draugas Stalinas yra geriausias pasaulyje valdovas ir darbininkų užtarėjas. Jeigu kitos šalys būtųėjusios užtart Čekoslovakiją nuo Hitlerio, Stalinas būtų gelbėjęs ir Hitleris būtų buvęs sumuštas, — sakau aš.

— Gaila, Stepai, tavo tokių klaidingų įsitikinimų ir garbinimo to žmogaus kuris be pasigailėjimo išskerdė daug savo žmonių, bijo-

Draugas Stepas

NUOLATINIS, GREITAS SUSISIEKIMAS

Tarp New Yorko ir Klaipėdos, per Gothenburgą

Kelionė prasideda ir baigiasi Švedų Amerikos Linijos laivais. Nuo Švedijos vyksta iš Stockholmo ar Kalmaro modernišku S. S. "Marieholm".

Nereikia Švedų vizos keliaujams į Lietuvą per Švediją.

Kalėdinės Ekskursijos į Lietuvą

Išplauks iš New Yorko: DROTNINGHOLM LAKRICIO 30 GRIPSHOLM GRUODZIO 7

Platėsiu žinių ir laivakorėjų kreipkitės į vietinį laivakorėjų agentą, arba

SWEDISH AMERICAN LINE

636 Fifth Ave. Rockefeller Center New York, N. Y.

sėdėti. Anglija ir Prancuzija nemato reikalo kariuotės už Rusiją jeigu patys jos valdovai nenori gintis, — sakau aš.

— Ale, drauge, jeigu Vokietijai užpuls soviety respubliką tada blogai bus ir tavo garbinamai Lietuvai, — sakau aš.

— Aha, Stepai, tai išeina kad Lietuva mano, o tavo tėvynė tai ta burliokų šalis Rusija. Tu už Lietuvą neduodi nieko, nors pats esi Lietuviš ir esi ten gimęs. Gaila su tokiu išgama ir laiką gaisinti. Jeigu tikri Lietuviai pavirsta savo šalies išdavikais, nesirupina jos reikalais, o garbina svetimą šalį, kurios jie niekados nematys ir gyventi nenorės, tai jau daugiau negu beprotystė. Gaila kad juos žemė nešioja ir gėda kad jie tarp Lietuvių maišosi ir mūsų kalbą vartoja, — sakau aš.

— Ale atsimink, drauge, jeigu Hitleris Lietuvą užpuls, tik Rusija ją išgelbės, — sakau aš.

— Nekalbėk kvailysčių, Stepai. Visi atmenam kiek Rusija gelbėjo Lietuvai per reitą pavasarį kada Lenkai norėjo užpulti: matom kiek Rusija gelbėjo Čekoslovakijai, kuomet Vokietijai ir Lenkai ją draskė. Tokios pagalbos Lietuvai nereikia, ir gali but tikras kad tie kurie tiki Rusijos pagalbą yra nesveiko proto žmonės. Kiekvienam aišku ko Rusijos komunistai nori: jie laukia kad kitos šalys susipeštų, nusilpnėtų, tada komunistams būtų gera proga bandyti tose šalyse soviety stiegti, — sakau aš.

— Tai to ir reikia ir Lietuvai ir visam pasauliui, — sakau aš.

— Mes tą gerai žinom. Už tai aš ir sakau, gerai kad Anglija ir Prancuzija nešoko su Hitleriu kariuotės. Jos paliko Hitlerį patiem Rusams, ir Rusai sulauks jo pas save, jeigu nori dabar miegoti ir laukia kad kiti dirbtų, — sakau aš.

— Aš su fašistais nenoriu kalbėt. Gudbai, — sakau aš.

DR. KUDIRKA APIE SENĄ RUSŲ CENZURĄ

(Pabaiga iš pereito nr.)

VI.

Netikėtai parsirušęs atgal iš Vilniaus tųpyklą su tam tikra popiera, kur paaiškinta kad prie maldaknygių ir pusės kalendoriaus, prisijungtų sunaikinimui, netyčia pridėta tųpykla, kurią, kaip nepagrįstą prieš spaudos dalyką, grąžina atgal.

— Kaip tai tųpykla nepiguli pris spaudos dalyką? — užsirusino Juda Izvergovič Padlecko. — Joje tupi mano politiška byla! O juk ta byla išvesta del spaudos dalyką. Palaukite!

Sėdo Juda Izvergovič ir surašė ilgą, ilgą popierą maždaug tokio turinio:

Aš atėjau naikinti Lietuvišką spaudą ir noriu atlikti tai sąžiniškai. Pagal mano nuomonę, išnaikinimas Lietuviškos spaudos reikalauja naikinimo ne tik knygų ir laikraščių, bet ir kiekvieno daikto ant kurio Lietuviškai parašyta, ar tai bus tųpykla, kaip šiuo žygiu, ar klounas, ar klėtis, ar kitokia trioba, tuščia ar pilna. Tai galima padaryti tik taisyk jeigu ir trioba su Lietuvišku antrašu bus cenzūros priekirta prieš spaudos dalyką. Kad vyriausybei nepriešieitų per daug brangiai siuntinėjimas pvz. klouno į Vilnių, galima klouną sudegint ant vietos. Žmonės kurie gelbėtų tokį klouną nuo ugnies, reiktų pri-

skaityti prie politiškių prasikaltėlių ir bausti administratiškiu keliu. Tokiu būdu 1) būtų užkirstas visai kelias Lietuviškai spaudai; 2) visada būtų pakaktinai politiškių prasikaltėlių, iš ko būtų aišku kad teisy Viešpaties Ciesoriaus tarnai atmena šventumą savo pareigų.

Parašė ir, padėjęs pritinkantį adresą, tarė balsiai: — Pažiūrėsim ar tųpykla priguli prieš spaudos dalyką ar ne.

Dabar Juda Izvergovič Padlecko laukia galo Klubos bylos, atsakymo ant užmanto naujo cenzūros klausimo ir...

kryželio.

Klubas, išsėdėjęs kalėjime aštuonis mėnesius, užstatęs kaučijai savo namus, tapo paleistas ir pavestas ypatingai policijos priežiūrai, iki nepasibaigs byla. Sugrįžo žmogus namon ir, išvydęs visą pragaištį apleistoje ukėje, apsiverkė. Kam, vargše, pasiskūsi ir kas atlygins?

Štai atėjo ir naujai išrinktas vaitas, Psarskis, reikalaujamas užmokėjimo užsilikusių mokesčių.

(Galas)

Kelionė po Musų Lietuvą

Rašo ONA KARPIUS.

Su Brone mudvi pasinaudojom DULR. teikiamaiais Lituanistikos kursais Palangoje, ir mudvi dalyvavome tame buriuje iš dvidešimties šėsių jaunų vaikų ir panelių kurie tuli buvo kolegijų studentai ir mokytojai, kuomet jie išvažiavo iš Kauno Rugsjučio 1 kelionei po Lietuvą autobusu. Ta kelionė buvo maloniausia įvykiu viso mūsų Lietuvoje buvimo, ir ją aš aprašysiu smulkiau vėliau. Keturiuos dienos kelionės per Lietuvos puikų ežerų kraštą, Lietuvos Šveicariją. Mokslas, maistas, butai ir keilavimas tiems sunams ir dukterims Lietuvių, gyvenančių užsienyje, buvo teikiama nemo-kamai, tik už tavo sugaištą laiką, tavo malonumui, tavo pasinaudojimui! Tik eik ir pasinaudok tuo ką jie teikia. Šie kursai duodami kas vasara Liepos mėnesį. Kiekvienas Amerikoje gimęs vaikas ir mergelė turėtų pasinaudoti šia nepaprastai puikia proga.

Ir taip mes gyvenom "Brangioj Lietuvoj" per tris mėnesius, keliaudamos vienur ir kitur, į rytus ir vakarus, pietus ir šiaurę, keletą dienų vienur, keletą dienų kitur, ir visada buvom sutiktos nuosirdžiu Lietuvišku būdu, su gėlimis, džiaugsmo perpildytomis širdimis, bučiais ir nuosirdžiais sveikinimais; mūsų persiskyrimai buvo liudni ir graudūs, net su ašaromis, nes kas gali žinoti, gal likimas bus taip nemalonus kad niekados daugiau su tais žmonėmis nesutiksime.

Nežiurint kartais sutiktų nepatogumų, dulkėty kelių, kietų vežimų, be maldymosi praleistų dienų, kietų lovų ir nepatogumų nuo persivalgymo ir išsigėrimo, mūsų, ir blusių, ir uodų, mums viskas patiko. Ir ištikro, taip kaip Bronė išsireiškė, "ne kur tu esi bet su kuo esi tas skaitosi".

Lietuvos žmonių auksinės širdys, jų vaišingumas, jų atviri glėbiai ir širdys, jų prielankumas ir rupinimasis kad mums būtų patogų, jų dalinimasis tuo ką geriausio turėjo, net nusikraudžiant save visame, paliko mums įspūdį kurio žodžiais negalima išreikšti, ir viskas ką mes galim pasakyti, Dieve, mylėk ir laimink juos, ir užlaikyk juos saugiai ir laimingai.

Mes esam dėkingos Lietuvos vyriausybei, nes mūsų keliavimo kaštai buvo puse kainos. Policija ir valdžios viršininkai visada buvo gatavi mums pa-

skaityti prie politiškių prasikaltėlių ir bausti administratiškiu keliu. Tokiu būdu 1) būtų užkirstas visai kelias Lietuviškai spaudai; 2) visada būtų pakaktinai politiškių prasikaltėlių, iš ko būtų aišku kad teisy Viešpaties Ciesoriaus tarnai atmena šventumą savo pareigų.

Parašė ir, padėjęs pritinkantį adresą, tarė balsiai: — Pažiūrėsim ar tųpykla priguli prieš spaudos dalyką ar ne.

Dabar Juda Izvergovič Padlecko laukia galo Klubos bylos, atsakymo ant užmanto naujo cenzūros klausimo ir...

kryželio.

Klubas, išsėdėjęs kalėjime aštuonis mėnesius, užstatęs kaučijai savo namus, tapo paleistas ir pavestas ypatingai policijos priežiūrai, iki nepasibaigs byla. Sugrįžo žmogus namon ir, išvydęs visą pragaištį apleistoje ukėje, apsiverkė. Kam, vargše, pasiskūsi ir kas atlygins?

Štai atėjo ir naujai išrinktas vaitas, Psarskis, reikalaujamas užmokėjimo užsilikusių mokesčių.

(Galas)

sitarnauti, mandagus ir malonus. Norime padėkoti Jaunai Lietuvai, Olimpiados Komitetui, Draugijai Užsienio Lietuviams Remti ir Seimo prezidento nariams už puikius balius ir vaišes kokias mums paruošė. Bendrai imant mes turėjom nepastipai gerus laikus, kiekviena minuta buvo maloni, ir linkime kad kiekvienas kas dar nėra buvę Lietuvoje, nuvažiuotų ir pažintų ją, o tie kurie nematė Lietuvos nuo to kai iš ten išvažiavo prieš pasaulinį karą, kad nuvažiuotų pamatyti kaip Lietuva išrodė šiandien. Jie yra laisvi ir nepriklausomi, ir nors lėtai jie budavojaši sau naują progresingą šalį.

Nuo čia mano aprašymai tęsis su ta vieta kur buvo nutraukti kuomet pribuvom į Kauną.

PIENOCENTRO NAMAS IR VALGYKLA SU SKANIAIS VALGIAIS

BIRŽELIO 8, trečiadienis. Pienocentras yra valdžios kontroliuojamas kooperativas kuris suima iš ukininkų pieną ir kiaušinius, turi savo skyrius visoje Lietuvoje. Tuos dalykus paskiau parduoda arba eksportuoja į kitas šalis. Centras randasi pačiame Kaune.

Pienocentro namas yra vienas iš žymiausių pastatų Kaune prie Laisvės Alėjos. Jo architektūra yra moderniška ir išdalies Amerikoniška, ir yra penkių aukštų. Jo langai padaro jį Amerikoniškos išvaizdos, jie susideda iš dviejų dalių ir atsidaro į viršų ir apačią, nes daugiausia Lietuvoje kaip ir kitur Europoje langai atsidaro kaip durys, laukan.

Pienocentru parduotuvė yra pat gatvės kampe, puikiai ištaisyta baltom plytelių sienom ir visos patalpos viduje moderniškos išvaizdos, parduotuvės langai yra didelio stiklo kurie siekia beveik nuo grindų iki lubų. Kuomet eini pro šią parduotuvę jos vidaus švarus išrengimas patraukia tave ir nenoromis pažiūri į vidų. Ten dirba keliolika panelių patarnautojų, dvidešimt baltus apvalkalus, kurios parduoda pieno produktus neštis namon, taip pat ir šaltakosę (ice cream). Du dalykai kurie nepriklauso prie pieno produktų kurie dabina langus yra tai lemondai ir orandžiai. Už kampo šalinėje gatvėje tame pat name yra Pienocentro valgykla, kur mudvi valgėm pirmais keliais atvejais tų skanių šaltų barščių. Valgyklos langai taip pat to didelio stiklo, bet ant jų lankė kabo užtiesalai apie iki peties aukščio, taip kad valganti žmonės būtų apsaugoti nuo praeinančiųjų akių.

Inėjus į vidų patenki į priemenukę, rubams palikti vietą, ir ten panelė priima tavo skrybėlę, ploščių ir rišulius; kairėn eina valgomi kambariai, kurių ten yra keturi ar penki. Man

pasakojo kad išsyk turėjo ten tik vieną valgomą kambarį, bet biznis taip pakilo kad turėjo užimti ir kitus kambarius kurie buvo skirti sandėliams, ar buvo išnuomoti kitiems. Tuose valgomuose kambariuose pristatyta daugybė mažų stalukų stiklo viršais, po kuriais matyti marginiai kaip Lietuviškų rankšluosčių raštas. Patarnautojos dėvi baltus apvalkalus ir baltas skepetukes perrištas per plaukus. Čia duoda valgyt tiktai pieno produktus ir uogas sulyg sezono, taipgi džiovintų vaisių kompotus ir daržovių sriubas, nieko mėsikos nerasi, o kainos visai priemonos. Kiekvienas dalykėlis paskirai apkainuotas ir gali susidaryti sau valgi iš keleto dalykų, nes čia nėra tam tikrų nustatytų valgių. Gauni ruktšaus pieno, sriubos, karštų ir šaltų barščių už pusę lito, duona parduodama riekutėmis, su arba be sviesto; jeigu užsisakai su sviestu jis buna užteptas ant duonos, ir reikia pasakyti gana storai, ir tas viskas už apie 10—15 Lietuviškų centų. (Noriu priminti jums kad

Kada jaunuolis suauga gali ma virstančią akį atitaisyti su-

The giant "Flagships" of American Airlines, Inc. are piloted by the Captains of the great fleet. 63 per cent of these men are Army trained and approximately 5 per cent come from the Navy. American Airlines, Inc. flies 50,000 miles daily and has 19 of these giant "Flagships" in the air at one time.

American Airlines lėktuvai, kuriuose tarnauja keletas Lietuvių slaugių pasazierių prižiūrėjimui kelionėse.

Litas mūsų pinigais yra vertas apie 17 centų, ir kožnas Litas turi 100 Lietuviškų centų). Paskiau ten yra visokių rūšių blynėlių, kurie duodami su ruktšcia grietine, vaisių košėlės, kas viskas paprastai po pusę lito. Uogos su pienu arba grietine, džiovintų vaisių kompotai, konservuotos uogos, visokių rūšių duona, bandukės visokiausiu pavidalu, biskitai, pyragaičiai, aiskrymas, vanila, šokoladinis, su uogom ir vaisių įmaišymu, saldūs gėrimai, kava, nepaprastai skani kokoa, arbata, pienas, ir jų specialis gėrimas, "pieno šampanas", kuris yra lyg mišinys tarp mūsų sodos ir gingerale, jis duodamas bonkose ir kožnoje bonkoje esti viena ar dvi baltos razinkos. Čia neparduoda alaus nei kitų stiprų gėrimų. Jų maistas ir patarnavimas geras, taigi mes pasiryžom lankytis čia tankiai.

Greta prie šios valgyklos yra dar Pienocentro dalis, tai yra restorantas atvirame ore, ten randasi dar tiek jei ne daugiau stalukų kaip tuose keturiuose ar penkiuose kambariuose viduje.

Seka: KAUNO NAUJENYBES IR SENI PAŽYSTAMI.

JUSŲ SVEIKATA

ŽVAIRO AKYS

Žvairavimas prasideda kudykstės dienos ir užtai reikia anksti tuomi susidėmėti. Didumoj atsitikimų jis duoda pataisyti be didelių sunkenybių.

Akies judėjimas yra valdomas raumenų, kurie yra prisegti taip kaip arklio vadžios ir pasuka į vieną ar kitą pusę, aukštyn ir žemyn. Raumenys yra kontroliuojami nervų, kurių centras yra smegenyse.

Užduotis to aparato yra priversti dvi akis matyti drauge, kad pasidarytų vienas paveikslas. Žemesni gyvūnai mato atskirai su kiekviena akimi. Tą lengva patęmyti prisižiurint vištoms.

Netobulas matymas tankiausia buna priežastimi žvairumo, ypač kada akys mato nelygiai. Stipresnėji akis žiūri, silpnesnėji atsilieka ir pavirsta. Laikui bėgant silpnesnėji akis gali visai netekti regėjimo.

Tokis nedateklus paprastai duodasi pataisyti, kada žvairumas buna pasaugotas anksti. Užtenka pritaikyti mažam akiui kad abi akys galėtų gerai matyti. Silpną akį galima priversti matyti, uždengus gerąją akį. Yra taipgi prietaisai galinti sujungti du paveikslius į vieną. Apart to viso dar reikalinga prižiūrėjimas jaunuolio sveikatos kad jo akis galėtų suaugti, kad jo nervai ir raumenys galėtų tinkamai vystytis.

Buna atsitikimai kad nervas buna paraližuotas nuo kokios bent ligos. Tuomet pasiseiki m sunku tikėtis. Žvairumas pasilieka. Reikia bent stengtis užlaikyti gerą matymą žvairoje akyje.

Kada jaunuolis suauga gali ma virstančią akį atitaisyti su-

trumpinant arba pailginant tinkamą raumenį. Operacija mažą — pasekmės geros.

Priziūrint jaunuolių regėjimą ankstyvame amžiuje, operacija retai buna reikalinga.

Dr. Matulaitis.

ŽYMUS SVEČIAS IŠ LIETUVOS

Amerikoje jau porą savaičių viešį Ats. Generalas M. Pečiulionis. Jis yra Kaune esančios "Amerikos Lietuvių Akcinės Bendrovės", Lietuvoje atstovaujancios Fordo ir kitas firmas, vyriausiasis direktorius.

Del žymiai padidėjusio automobilų skaičiaus Lietuvoje jo vadovaujama bendrovė ruošiasi praplėsti savo automobilų dirbtuves ir gaminti kai kurias atsargines automobilii dalis. Tuo tikslu jis atvyko į Ameriką ir vedė derybas Detroito, Akrono (guminių padangų reikalais), Providence, New Yorke ir kitur.

Taupydamas laiką, ats. Gen. Pečiulionis naudojasi oro linijomis. Kaip maloniai svečias buvo nustebintas sutikęs, grįždamas iš Detroito, orlaivyje "stiuardese" Lietuvaitę, p-lę Antaniną Andriulį, kuri puikiai kalba Lietuviškai ir pareiškė kad be jos, tarp New Yorko ir Chicago American Airlines orlaiviais skraidio ir kita Lietuvaitė, p-lė Gudaitytė.

Gen. Pečiulionis išvyksta į Lietuvą Spalių 12 d. Prancuzijos linija.

GK.

J. Žemantauskas

NOTARAS

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue

Waterbury, Conn.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagacio leidžiamą muzikos žurnalą. Eina du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2.00. Prisiųskit 10c pašto ženkeliais, gausit vieną numerį pamatymui. Antraštas:

"MARGUTIS"

6812 So. Western Ave.

Chicago, Ill.

BELOGAT REUMATIZMUI, SKALBIAI, KATKAI, SĄJŪS, IS PROTO VARDU AR NETURITE KOKIŲ VASTŲ, KAD NAIKINTI RAIŠKINIŲ? AS PARDUODU DANGIAUSI PAIN-EXPELLER, KURIS VEIKIA VERTU VARTOJANT. RAIŠKINIŲ, REUMATIZMO, KATKŲ, SĄJŪS, IS PROTO VARDU AR NETURITE KOKIŲ VASTŲ, KAD NAIKINTI RAIŠKINIŲ? AS PARDUODU DANGIAUSI PAIN-EXPELLER, KURIS VEIKIA VERTU VARTOJANT.

Maždaug 14 milijonai, kurių šis žurnalas yra didžiausias nuo 1867 metų galėjęs išleisti žurnalas. Nusiųskite bankų Pin-Expellerio su laišku apie dešimtį po savo vartojimą.

PAIN-EXPELLER

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARIPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

NAUJAS 'SLIEKAS'

Dar tik neseniai komunistų sapudoje paskilbo mūsų komunistų vadų "tiesimas rankos" mūsų katalikiškai visuomenei. Tai buvo jų užsimojimas pertikrinti katalikus kad tarp katalikų ir komunistų darbininkų skirtumo nėra ir negali būti, kad tam tikrais klausimais tos dvi priešgynybės gali dirbti išvien.

Katalikai vadai tą "slieką" suodė ir pasakė savo sekėjams kad negalima jo ryti.

Patriotine visuomene jie nustebino staiga pradėdami "dainuoti" Lietuva Tėvyne Musų...

Dabar štai tie patys komunistai pakiaša kita mūsų visuomenės daliai savo sumaniai paruoštą "slieką": Štai komunistų spaudoje plačiai reklamuojama "laisvamanybė" ir atsirado net "misijonieriai", kurie ėmė važinėti po kolonijas kokią ten "etinę kultūrą" skelbdami.

Jie tą savo naują "slieką" pavadino "Amerikos Lietuvių Laisvamanių Etninės Kultūros Draugija" ir savo gudriame akių mulinime vartoja net Dr. Jono Šliupo vardą!

Visi Amerikos Lietuviai labai puikiai žino ką Dr. Jonas Šliupas manė ir sa-

kė apie mūsų komunistus, taigi šiame jų naujame užsibrėžime jie neturi jokio Dr. Šliupo "laiminimo" ir nieko bendro ši komunistų "laisvamanybė" neturi su Dr. Šliupo seniau skelbtomis idėjomis.

Komunistai, eidami savo naujan darban pasigauti ant savo meškerės laisvės, kuriuos žino neturint bendro su bažnyčia.

Nekuriose kolonijose jau suorganizuota ir "etinės kultūros" kuopelės.

Kurie tautiniai veikėjai ir kolonijai vadai dar nespejot patirti ką ta gražiai įvytiota "laisvamanių etinės kultūros draugija" yra, žinokit kad jos "dvasia" veržiasi iš komunistų laikraščių redakcijų ir tos "kultūros" skelbėjai yra ne kas kitas kaip komunistai agitatoriai.

Taigi, plėskime kaukę nuo tų "etininkų" veidų ir sulaikykime mūsų žmones nuo jų klaidinimo.

Jautik šitas komunistų žygis turi kartą ant visados įrodyti mūsų katalikų vadams kad niekad ir jokiam klausime negalima su komunistais į bendrą darbą stoti.

JAPONAI SAVE SUMUŠ KINJOJE

John T. Flynn, Amerikos laikraščių rašytojas, privedžioja kad Japonija plaka pati save kariaudama Kinijoje.

Jis sako, jau metas laiko atgal ekonomistai įrodinėjo kad Japonija, Vokietija, Italija — totalitarinės valstybės, kur valdo viena srovė diktatorišku būdu ir kur kitos neturi jokio balso ir net neturi teisės gyvuoti — savo gyvybę palaiiko tik skolintu ekonominiu krauju ir dirbtinu kvėpavimu ir kad anksčiau ar vėliau jos nustos savo reikšmės ir kad jų diktatūros turės sugriuti nuo vidinių priežasčių. Tačiau diktatūros gyvuoja, pasakys paprastas žmogus, ir kodėl jos nesugriuvo?

Atsakymas lengvas, sako Flynn. Niekas nepranašo kad jos sugrius ir metus laiko arba tam tikru nuskaitu laiku. Tačiau diktatorių tvarka valdoma šalis negali gyvuoti visada. Sugriuvimas neišvengtin.

Japonija, sako Flynn, yra vienas to pavyzdys.

Japonija pasilaikymą turėjo gamindama įvairias prekes ir jas parduodama kitur. Dabar visos tos išdirbystės paverstos gaminių karo reikmenų. Prekybai reikalinga gamyba sunyko, taigi kartu pakilo kainos tų reikmenų ir pačioje šalyje ir iš kitų šalių negauna tiek inėgu kiek seniau gaudavo.

Pati valstybė įlindo į didesnes skolas. Ji gali prieiti prie pačios briaunos kur jau turės sugriuti.

Kariavimas su Kinija tai ne su kuo kitu. Per milijonų žmonių šali reikla išplėsti savo kariuomenę, apsupinti jas maistu ir karo reikmenimis taip kad maža Japonija turi išsemti visas savo ekonomines ir fizines jėgas.

DZIOVOS AUKOS

Džiovas kasmet Suvienytose Valstijose paima apie 70,000 gyvasčių, ir dar didesniems skaičiams žmonių atima sveikatą, kurie lieka nenaudingi, nors juose gyvybė ir laikosi.

Nacionalinė Tuberkuliozės Sąjunga skelbia išdirbus planą kuriuomi, sako, ši plėga galėtų būti beveik išnaikinta per šešis metus. Tas darbas atseityt apie du šimtu milijonų dolerių, ir sąjunga prašo didelę dalį tos sumos iš federalės valdžios.

Ar valdžia galės tą sumą skirti tuo tarpu nežinoma. Tačiau įdomu tas kad medicinis mokslas dabartinio laiko išsivystė iki to jog daryta skelbti kad, turint gana lėšų savo darbui, galėtų į kelis metus išnaikinti tą baisią žmonių skerdėją.

Kad tas yra galima, reikia priimti medicinos vyrų žodį. Dar mūsų laikais buvo tokios baisios ligos kurios žmoniją naikino, o šiandien jos nugalėtos. Tos plėgos buvo raupai, skarletina, druzys ir kitos.

BERGZDI VAIDAI

Amerikos Darbo Federacijos ir Industrialinio Organizavimo Komiteto vadų savitarpiniai vaidai parodo ant kiek žmonės linkę sunaudoti savo gabumus ir energiją kovai vienas prieš kitą. Vietoje rasti susitakymo būdą, žmogaus įgimtys greičiau palinksta į kovojimą vienas prieš kitą, kuomet abu pasijunta galinčių. Nuo to kenčia darbininkai, o vadai savo gyvenimą suaiškvoja griovimą plėšdami, vietoje ką geru nuveikus.

Tas pats ir su valstybių vadais, kurie pajutę galinčiais griebiasi kitus užpuldinėti, vietoje su visais susitarus taikiu būdu ką geru siekti.

KASKA RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

AUKOS UŽ ŠALIES LAISVĘ

Dienraštis Vakarai (išeina Klaipėdoje) cituoja Lietuvos kariuomenės štabo žinias apie iki 1928 metų pradžios žuvusius Lietuvos karius. Pasirodo, visose kovose dėl mūsų tautos laisvės ir Lietuvos nepriklausomybės yra žuvę 1,444 kariai, šauliai ir partizanai.

Iš to skaičiaus kovose su Bermontininkais ir bolševikais žuvo 530, kovose su Lenkais 232, kovose su želigovskinkais — 222.

LENKŲ SOCIALISTAI

Naujų korespondentų Lietuvoje štai ką sako apie socialistus Lenkus: "Lenkų socialistų partijos kai kurie iš atsakingų vadų yra didelėje Lenkų sovietistų (viršpatriotų) įtakoje. Vilniaus byla kaip kas iš jų jau skaito išrišta (?) ir nebeori dėl jos net kalbėti."

Šie Lenkų socialistų vadai, pasirodo, skiriasi nuo musiečių Amerikoje socialistų: šie visų Lietuvos reikalų ir visos Lietuvos neapkenčia, o Lenkai socialistai net kitai tautai padarytą savo žmonių skriaudą skaito "baigtu" dalyku!

DIDŽIOSIOS VALSTYBĖS IR MAZOSIOS

Anglijos ir Prancūzijos elgesis su Čekoslovakija Draugai primena tų pačių valstybių (ir Sovietijos) elgesį su Lietuva. Sako: "Juk ne kitaip Angliai, Prancūzai ir Rusai pasiėgė su Lietuva, kada praėjusį pavasarį Lenkija sutraukė savo ka-

ro jėgas Vilniaus krašte, pasiuntė Lietuvai ultimatumą ir grumėto puolimu. Lietuva, palikta viena, buvo priversta nusileisti."

Taigi, didžiųjų valstybių "draugiškumu" mažosioms tautoms nėra ko atsidėti. Reikale, didžiosios valstybės pasirodo milžinai su molio kojomis, ir akmenų širdimis.

NUO ŽODŽIŲ EIKIME PRIE DARBŲ

Vilnis mūsų visuomenei vėl pakopė įdomią gudrybę. Ji Lietuvos Pasiuntinio žadeiko mintį kad Lietuvis be savo gimtos kalbos tai kaip bitė be motinos ir tautiniai sunyksta, pavadina "fašistiniu supratimu apie tautą". Sako, reikia skelbti "išnaudojimo sistemos" sugriovimą, o ne prisirišimą ir Lietuvio kalbos mokėjimą.

Puiku, vyrai, jei taip tikite! Nuo įsitikinimo eikite prie darbo: pradėkite Vilnį žydų, Anglų ar Arabų kalba leisti — Lietuviai darbininkai (jų žodžiais) svarbu išnaudojimo sistemoj nugriauti, o Lietuvio kalba jam "tai fašistinis tautos supratimas".

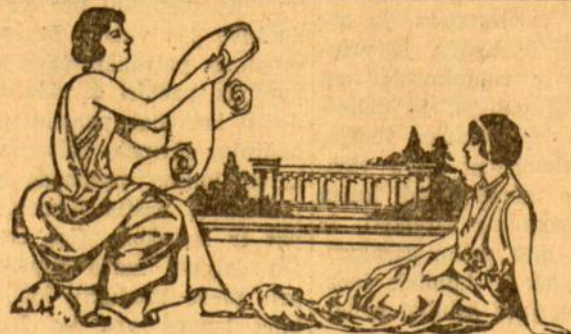
Et išminčiai!

OBUOLIAUTI KVIESDAMAS PRAŠO ATSINEST MEŠKERĘ

Kada žmonės ima iš mūsų komunistų juoktis tai jie pyksta. Bet kaip nesijuokis? Štai Waterburio Lietuvių komunistų frakcija nutarė suaukti "du šimtu Lietuviu" ir pakalbėti "Lietuvos reikalų".

Ir ve, kokią dienotvarkę mūsų gudriji šaukėji skelbia:

1. Laisvės vajus.
 2. Jaunuolių veiklos pakėlimas.
 3. Valstijos rudeniniai rinkimai.
 4. Lietuvio komunistų kuopų auklė (kas čia per žodis?)
- Ar neverta pasijuokti iš mūsų suklaidintų brolių, kurie galvoja kad šitokia dienotvarkė yra "Lietuvos reikalų" svarstymas, ir kad juos išsprendus Lietuvos gyventojai apsigins nuo fašistų ir atgaus demokratines teises?

TAU SVAJONĖM VISKĄ

Aš tavo geltonas kasas dabinau, Eilėraščių posmais, riekškuom žiedų. Palikęs vienužis, kankles skambinau — Neklausėi tu dainos virpančių aidų... Tada aš norėjau pažaišt su tavim, Lyg tas žiedas su žiedu kad žalioj lankoje; Aš ir tave bandžiau ta užkrėsti ugnim Kur prigerus ruseno jaunoje sieloje... Bet... pragysta gaidys, beiliuojant posmus, Neprašyta aušra jau lend' pro langus; Dar vis daugos širdis, malšinu jos skausmus, Ir einu, rasos rytą nusagstytais laukais. O parėjęs gulu ant pakvipsio šieno, Ir nuatdžiu auksinių tau gijų svajones; Pritraukęs krutinę aromato kaip pieno Jau užmigęs, siunčiu tau sapnais viliones... St. Daugutis—"Ramoviškis".

SKRISKIT SKAUSMO EILĖS

Skriskit, skausmo eilės

Iš liudnos minties

Ir išreikškite jausmą

Suzėistos širdies....

Apsireikškite laudžiai

Sielos gilumu,

Erškėčių takelyj —

Meilės troškimu....

Šaukit kad pasaulyj

Ne viskas gerai....

Talentingas sielas

Numarin vargai....

Kvėpkite troškima

Mokslo ir žinių,

Meilės ugnį kurkit

Tarp visų žmonių!

1906 m.

Jovaras.

Iš Lietuvos Nepriklausomybės Kovų

Dideli Lietuvos Naujai Sukurtos Kariuomenės Laimėjimai prieš Keletą Priešų — Rusų, Bermontininkų ir Lenkų Išgelbėjo Musų Valstybę

* * *

Mjr. S. Narušis.

* * *

(Tęsinys iš pereinamo numerio)

KAIP LIETUVIAI NUGALĖJO PRIEŠUS

Sunkiai grumiantis su bolševikais, Lietuvos jaunai valstybei kyla naujas pavojus iš dviejų naujų priešų: Liepos mėn. antroje pusėje pradeda pulti Lenkai, o Liepos 26 d. į Kuršenus atvyksta Bermonto-Avalovo gaujos.

Rugpjūčio 24 d. Lietuviai smarkiai puola bolševikus. Pulti pradeda Ukmergės rinktinė. Bolševikai traukiasi visu frontu ir Lietuviai 1-as p. pulkas užima Zarasus. Rugpjūčio 26 d. puola Panevėžio grupė ir bolševikai jau atsigryžta tik už Lietuvos teritorijos už Dauguvos. Bolševikai pulti daugiau nemėgina ir pagaliau 1920 m. Liepos 12 d. su Rusais pasirašyta garbinga taikos sutartis.

Sumušus bolševikus, visas kariuomenės dėmesys buvo nukreiptas į antrą priešą — Bermontininkus. Tai buvo ginkluoti ligi dantų tie patys Vokiečiai, kurie manė kolonizuoti Pabaltės valstybes, ir Rusai, kurie norėjo atstatyti monarchinę Rusiją ir neleisti nuo jos atsiskirti Pabaltės valstybėms. Bermontininkai pasižymėjo nepaprastu žiaurumu ir plėšimais. Lapkričio 20 d. Bermontininkai buvo užėmę liniją: Suostai, Kriukai, Pasvitinys, Lygumai, Radviliškis, Šiaulėnai, Šiluva, Viduklė, Jurbarkas. Pats Bermontininkų lizdas su ginklų ir amunicijos sandėliais — buvo Šiauliuose ir Radviliškyje.

Lapkričio 21 d. aušant Lietuvos kariuomenė pasinaudodama tirštu ruku keliose vietose netikėtai puolė Bermontininkus. Vietomis kautasi durtuvais vyras prieš vyrą. Ypatingai kruvinos kautynės buvo ties Meškiučiais ir Radviliškio. Meškiučiuose Bermontininkai neteko vien tik nukautų 150 žmonių. Lietuviai pusėje žuvo 7 kariai ir 8 buvo sužeisti. Per Meškiūčių kautynės Lietuviai užėmė Joniškio-Šiaulių geležinkelio liniją, tuo užkirsdami kelią Bermontininkams trauktis iš Latvijos.

Lapkričio 22 d. Lietuviai vėl puola Bermontininkus. Kovos tęsiasi visą naktį. Tose kautynėse Lietuviams sekasi Bermontininkus sūpti. Bermontininkai pakrinka ir traukiasi Šiaulių link palikdami patrankas, lėktuvus ir milžinišką karo turą. Bet Bermontininkus išgelbsti santarvė. Ji griežtai pareikalauja sustabdyti kautynės ir leisti Bermontininkams išsikraustyti į Vokietiją.

Mūsų kariuomenei pasitraukus vėl pradėjo plėsti vietos ukinkus ir neskubėjo grįžti į Vokietiją. Todėl Lietuvos kariuomenė vėl pradėjo žygiuoti pirmyn ir spausiti Bermontininkus. Gruodžio 7 d. Lietuviai užėmė Šiaulius, o 15 d. jau atsirėmė į Mažosios Lietuvos sieną. Taip buvo paklupdytas antras Lietuvos priešas.

Jau pirmomis nepriklausomybės kurimosi dienomis buvo aišku jog susikirtimas su Lenkais neišvengiamas, nes Lenkai siekė prijungti Lietuvą prie Lenkijos.

1919 m. Balandžio 19 d. Lenkai užėmė bolševikų laikomą Vilnį visai neketindami jo grąžinti Lietuvai. Santarvės valstybės, norėdamos išvengti Lenkų-Lietuvių karo, nustatė pirmą demarkacinę liniją. Bet tą liniją Lenkai tuoj sulaužė.

Karas su Lenkais prasidėjo 1919 m. Liepos 7 d. Kadangi tuo metu žymesnės Lietuvos kariuomenės dalys buvo fronte prieš bolševikus tai Lenkams užstojo kelią tik nežymios Lietuvos kariuomenės dalys, kurios atkakliai priešinosi. Rugpjūčio 3 d. Santarvė nustatė antrą demarkacinę liniją, bet Lenkai ir šią liniją sulaužė. Rugpjūčio viduryje buvo nustatyta trečia linija, kuri išsilaikė beveik metus, bet Lenkai užpuldinėdavo mūsų sargybų linijas ir didesni ar mažesni susirėmimai nuolat įvykdavo.

Kai 1920 m. prasidėjo smarkus bolševikų puolimas Lenkų ir kai Lenkai neišlaikė traukėsi, Lietuviai įžengė į apleistas Lietuviškas sritis. Tada demarkacinė linija žymiai pasikeitė. Kai 1920 m. Liepos 15 d. Rusų žvalgai pasirodė prie Vilniaus Lenkai pranešė kad Vilnį neva užleidžia Lietuviams. Bet Lenkų kariuomenės su-trukdyti Lietuviai negalėjo Vilniaus laiku užimti. Į Vilnį drauge su Lietuvio kariuomene įžengė ir bolševikų raitininkai.

Kadangi su Rusais buvo pasirašyta taikos sutartis tai Vilnius buvo atsiimtas geruoju Rugpjūčio 26 d. Bendrai Rusų-Lenkų kare Lietuviai laikėsi griežto neutraliteto, tik Lenkams puolant Lietuviai gynėsi. Apie Rugpjūčio mėn. vidurį bolševikams pradėjo nesisekti. Jų puolimai sugniužo. Bolševikams besitraukiant Rugpjūčio mėn. pabaigoje Lietuvos kariuomenės dalys susisiekė su Lenkais. Lenkai didelėmis jėgomis puolė ir Lietuvos kariuomenę, užimdami Augustavą, Suvalkus ir Seinus. Prasidėjo labai kruvinos kautynės ypač Suvalkijoje. Kadangi mūsų kariuomenės vadovybė Lenkų puolimo nelaukė, todėl ir mūsų kariuomenė buvo netikėtai užkrupta. Susirėmimai prasidėjo ir Vilniaus krašte. Pagaliau Lenkai sutiko tartis. Rugpjūčio 29 d. prasidėjo garšiosios Lietuvos derybos. Lenkai derybas bevilkindami užėmė ir Varėną.

Spalio 7 d. Suvalkuose pasirašyta taikos sutartis, praveista neutralinė zona. Atrodė kad Lietuvio-Lenkų karas baigtas. Bet tuo metu kada Suvalkuose Lenkų vyriausybės atstovai pasirašė taikos sutartį, Lenkijos karo vadovybė pavedė Gen. želigovskiui dvi divizijas ir įsakė pulti Vilnį.

Spalio mėn. 9 d. Lenkai užėmė Vilnį tik ką po dviejų dienų pasirašius Suvalkuose taikos sutartį. Kiek vėliau Lenkai sutraukė žymias pėstininkų ir kavalerijos dalis, paremtas stipria artilerija puolė Lietuvos kariuomenės frontą ir pradėjo veržtis Anykščių-Kovarsko kryptimis.

Pagaliau Lapkričio 19 d. Lietuvos kariuomenė puolė Lenkus širvintuose ir tą pačią dieną užėmė širvintus. Vyko atkaklios kautynės. Vietomis kautasi durtuvais. Tuo pačiu laiku kitos Lietuvos kariuomenės dalys kovėsi ties Giedraičiais. Lapkričio 21 d. prie Giedraičių Lenkai buvo smarkiai sumušti ir tą pačią dieną Lietuviai atsiėmė visas pozicijas iš kurių anksčiau buvo išmūšti.

Neapsakomai pakeltu upu Lietuvos kariuomenė vijo sumuštas želigovskio divizijų dalis Vilniaus link. Niekas neabejojo kad sostinė atsiimsime. Tačiau tą garbingą Lietuvos kariuomenės žygį sustabdė Tautų Sąjungos kontrolės komisija. Ir čia Lietuvos kariuomenė negalėjo savo laimėjimų išnaudoti.

(Bus daugiau)

"LIETUVIŠKAS BARAS"

Iš Vilniaus gauta tuo vardu žurnalas, kuris save užsirekomenduoja. "tai vienintelis mūsų krašto Lietuviškas kultūros žurnalas, kurį privalo skaityti kiekvienas Lietuvos".

Gauna žurnalo numeris 7 (25), kurio turinys yra: (1) Į Naują Dinamizmą — P. Viščinis; (2) Integriteta ir Liaudis — A. Pango-nis; (3) Mėnulis Teka — Alb. Žukauskas; (4) "Paleistuvinga Lietuvaite" — R. Mackevičius; (5) George Byron — V. Umbrasas; (6) Totalinis Karas — J. Dagys; (7) Del Liaudies Literatūros — A. Pagonis; (8) Nieko Nepamiršo, bet Jau šį-tą Išmoko" — M. Krauzlys. (9) Žinios ir įvykiai.

Žurnalas yra didoko formato, eina Vilniuje jau šeši metai.

NAUJOS 'SAKALO' KNYGOS

Sakalo knygų spausdinimo bendrovė, Kaune, atsiuntė paminėti sekančius naujus leidinius: **Bulys Sruoga — GIESMĖ APIE GEDIMINĄ.** Poema gražiam jaunimėliui. Ilustravo dail. M. Dobužinskis. Šioj giesmėj poetas skambiomis eilėmis ir meniškai sumurtais vaizdais biomis eilėmis ir meniškai sukurtais vaizdais literatūrinę formon įvėlka žinomą Vilniaus įkuzumo veiklą dar labiau papuošia. 64 pusl.

VI. Švitrigaila — MAŽASIS KARZYGIS. Šešių paveikslų vaidinimas jaunimui, kuriame tikrovė žavi kaip pasaka, o pasakos elementas tarsi tikras mūsų istorijos fragmentas, kuriame didvyriškas jaunuolis išgelbsti savo tėvą ir tėviškę — pilį. 96 pusl. Ilustruota premjeros nuotraukomis.

Julius Zeyer — TRYS LEGENDOS APIE NUKRYŽIUOTĄJį. Vertė Vetusius. Tai žymrus Čekų modernisto rašytojo Prahos, Toledo ir Slovakų legendos, parašytos intriguojančiai, su mistišku paslaptigumu, persunktos stipria religine nuotaika. 115 pusl.

Petras Vaičiūnas — AUKSO GROMATA. Keturių veiksmų pjesė iš istorinio 1863 metų sukilimo. Veikale ryškiai parodyta baudžiauninkų vargingas gyvenimas ir laisvės — aukso gromatos pasiilgimas bei kova dėl jos. 214 psł. M. Dabužinskio viršelės.

POLKŲ ALBUMAS AKORDIONUI

Daugelis vaikų mokinaisi groti akordionu, bet neturi tam muzikos. Dirvos Knygynė gali gauti puikių polkų, kurių dalis yra tos pačios ką ir Lietuviai vartoja. Išviso 17 smagių polkų.

Vietiniams kaina\$1.00

Siunčiant į kitą miestą \$1.10

Gausus Angliškai-Lietuviškas ŽODYNAS

Labai naudingas kišeninis žodynelis, tinkamas nešiotis kišeniųje ir pasinaudoti visokiame reikale. Talpina savyje keliolika tūkstančių žodžių, taigi jame rasite kiekvieną kasdieniniame gyvenime reikalingą žodį.

KAINA su prisiumtu \$1.00.

Reikalaukit "Dirvoje"

LIETUVOS GIRIOSE

(PARAŠĖ S. MINCLOVAS — Vertė A. TARVYDAS ir S. TARVYDAS)

Dalykas einasi apie Jauną Kryžiuotį Vokietį, patekusį Lietuvį nelaisvėn ir įsimylėjusį į Lietuvaitę, dėl kurios jisai išsižada gryžti į savo šalį.

(Tęsinys iš pereito nr.)

ZEMAICIŲ PUOTA

XV.

Albrechtas iš ligos spėriai taisėsi. Aliutės ir dar vienos moterėlės rūpesčiu rankos kaulai taisyklingai suaugo. Karščių degas petys, aprišus jį gajutėmis, nustojo skaudėjęs. Kad ne rupeštinga priežiūra, Albrechtas tikrai nebūtų kiles. Skausmui apimus, jis tebejutė didelį silpnumą ir buvo labai sulysęs. Aliutės padėdamas jis atsikėlė ir paprašė kad nuvestų prie atvirų durų. Atsistojęs ant slenkščio, traukė jis visa krutine gryną gaivinaną pajuro orą, pripildytą pušų kvapo.

Pro atviras duris jis matė kelią; kairėje buvo pilki žemaičių trobesiai, už kurių niuksojo aukšta pušyno sienė.

Albrechtas ilgai stovėjo ant slenkščio, gėrėdamasis žydrų dangum ir jaunų medelių žalumu. Viskas jam dabar atrodė miela malonu; laukas kvėpėte kvėpėjo. Tūkstančiai minčių skraidė jo galvoje.

Aliutė, pastebėjus ant jo skruostų du didelius ašarų lašus, kurie išlengvo riedėjo žemyn, paėmus nuvedė jį į guolį. Jis pabudo, kaip iš miego ir, giliai kvėpuojamas, stipriai spustelėjo jos ranką.

Ji, supratęs tylią jo padėką, truputį paraudė.

Sirgdamas jis gerokai priprato prie Lietuvos kalbos ir įsidėmėjo daug Lietuviškų žodžių. Slaugytojoms besikalbant ir jis įterpdavo po vieną kitą Lietuvišką žodį, sukeldamas juoką. Susijuokdavo ir jis pats.

Nuo to laiko kai Albrechtas apleido savo guolį, Aliutė, lyg ko vengdama, vis mažiau bekreipė į jį savo akis, palikdama jį kitiems prižiūrėti. Ar tat buvo mergelės išdidumas, ar kuklumas, ar kas kita — to Albrechtas negalėjo suprasti. Kad ir kaip stengėsi jis sugauti jos žvilgsnį, tačiau tat jam nesisekė, ir jis šios mįslės negalėjo išpėti.

Be tarnų kitų vyrų visuose namuose nebuvo. Bet diena po dienos turėjo jie gryžti iš medžioklės. Nebeužėdavo į namus nei kitos moters; net dvi baltplaukės mergikės, Aliutės sesers, kaip Albrechtas manė, bijodavo į tą trobą ineiti kur buvo atsigaivelėjęs „baisusis Vokietis“. Jos, įkišdamos po duris galvikes, su baime žiūrėdavo į jį; vos tik Albrechtas sujudėdavo, šios, duris užtrenkusios, nulepsėdavo į kiemą.

Bet vėliau matydamos, kad senelė ir Aliutė, nieko nebijodamos puoselėja Vokietį, pradėjo ir jos ir pribėgusios čiauškėdavo kažką senelai, Aliutei ir jam. Visi namai nuo vaikų klegesio tuoj gyvesni pasidarė. Mergikėms klegant, ir senutė vylingai nusišypsodavo.

Aliutė visą laiką buvo rimta, rami ir abejinga. Per dienų dienas ji knyburiavo savo rankdarbius.

Albrechtas įieškodavo jos savo akim; žvilgsniais susiduręs, ji nežymiai nusišypsodavo, tada jau jam budavo meiliausia.

Vieną kartą Albrechtas, lazda pasiramsčiuodamas, išėjo į kiemą. Jo akis tuoj patraukė gėlių darželiai, kurie buvo prie kiekvienų namų, net prie vargingiausių lušnelių. Kai kuriuose darželiuose žaliavo labai daug tamsiai žalių, lyg lauro, krūmelių, tik daug mažesnių ir smulkesnių, kaip lauro, lapelių. Tat buvo mylimiausios Lietuvių rutos, iš kurių jos pindavosi vestuvių vainikėlius. Kuriuose namuose buvo daugiau jaunų mergaičių, tų namų darželiuose daugiau ir rutų žaliavo.

Pro darželių žiogrėlius žvelgė minkštalapės mėtės, stiepėsi meironai ir raudonavo bijunai.

Viename darželyje Albrechtas pastebėjo susikuprinusį prie žemės senelį, kuris smaigstė lazdeles ir raišiojo prie jų gėles.

Ilgai jis žiūrėjo į seniaką; mat, visą laiką jis manė, kaip buvo iš riterių girdėjęs, kad nieko žmoniška nesą Lietuviuose.

Tačiau ligšiol jis neko pikto iš Lietuvos nepatyrė. Jo niekas nei nesekiojo. Dargi tarnai nei karto įžuliai su juo nepasielgė.

Niekieno nesekamas, jis ėmė manyti apie bėgimą, tačiau nežinojo kad jį dabojo klaidios žvėringos Lietuvos girios, klampynės, ežerai ir vandeningos upės. Bėgti nežinant kelio — reikė patekti į giltinės prieglobstį.

Manydamas bėgti, Albrechtas nuėjo į mišką ir atsigulė saulėkaitoje prie alksnyo.

Aplinkui buvo tylu, ramu. Tik lapuose zirzė musės, oktava žemiau duzgė kamanės ir bitės. Diena buvo graži. Oras, prisigėręs pušų saky bei lauko žolelių kvapo, mirgėjo pušų viršūnėse; pušyne genys tukseno.

Albrechtas, pasidėjęs po galva sveikąją ran-

ką, atsikreipė veidu į saulę, užsimerkė ir jautė kaip saulės spinduliai gaivina srove giliai skverbėsi į kūną. Zvimbdama muselė porą kartų apuko ratu jo veidą ir nutupė ant kaktos. Albrechtas, ją nubaidęs, truputį patrynė kaktą ir akių vokus. Akys jam pasirodė juoda praraja, iš kurios gelmių, iš pačių miglynų, atsiskyrė dvi apskritos, šviesiai violetinės dėmės ir besisukdamos artinosi į jį.

Skardūs ragų garsai prikėlė Albrechtą iš įsisvajojimo ir privertė jį baikščiai apsidairyti. Saulė jau gerokai buvo iš pietų iškrypus, nuo miško tysojo dantytą šešėlio juosta; trukšmas ir ragų aidai sklido nuo sodžiaus.

Albrechtas atsistojo ir nužingsniavo į tą pusę iš kurios buvo girdėti netikėti garsai.

Ligšiol buvęs apytuštis ir ramus sodžius atgijo. Aplink trisdešimt žemaitinius arklus struliavo medžiokliai, imdami nuo jų sunkius nešulius.

Pasienyje tų namų, kuriuose gyveno Albrechtas, buvo suverstos ištisos šunsys lokenų, stirnenų, lušėnų, taurenų, elnenų ir kitokių visokių odų ir kailių. Vyrai, suvėrę ant pagaikščių, gabeno į trobas džiovintą ir žalią žvėrieną. Žolėje buvo pamestos bent kelios barzdotos stambų galvos, kurių tarpragyje lengvai galėjo atsisėsti du žmonės.

Saulė savo spinduliais pažvelgė į vienos galvos akis, o jos, nors ir aprauktos melsvu ruku, vis dar rodėsi tebebuvo ugningos ir rusčiai nukreiptos į žmonių minią, kurioje Albrechtas veikiai pastebėjo pečiuką duksliais miliniais apsidariusį žemaitį, kurį laikė apsikabinusios pažystamos jam mergikės. Kiek nuošaliau stovėjo Aliutė.

Albrechtas stovėjo vietoje, paskum, nei ką stengdamasis nežiūrėti, nudulino durų linkui.

Žemaitis iš patvilos pažvelgė į jį ir pasiilenkęs paklausė kažko savo mergikės, katros abi kartu atsakė į jo klausimą. Ištarus mergaitėms žodį „tėtis“, Albrechtas tuoj suprato kad šio žemaičio esama tų namų šeimininko, ką tik grįžusio su savo vyrais iš medžioklės, į kurią Lietuviai traukdavo ne dėl pramogos, bet gyvo reikalo verčiami, nes gamtos sąlygos ir dažni priešų puolimai kliudė žemdirbystei plėtotis, todėl net pasiturį bajorai stigidavo duonos, kurią pavaduodavo keptomis ropėmis.

Tarpduryje Albrechtas kaktomušiu susidūrė su žemu kumpanosiu jaunu vyru. Žemaitis, pažvelgęs į jį nuo galvos iki kojų, tuoj atgrėžė šoną, vengdamas pakliudyti nekenčiamą Vokietį.

Albrechtas paraudo ir, suglaukęs kumščius, ketino trenkti užuliam žemaičiui, bet, atsiminęs savo ašaringą, buklę, prikdano lupą ir nudyreno į savo kampa. Dabar tik jis pajuto savo silpnumą, turėdamas vengti net apgriuvusio žemaičio.

— Pakentėsiu, kol aš . . . belaisvis, — mąstė jis, vydamas šalin tiklesnį, bet skaudų savimylai žodį, „vergas“.

Tuo tarpu Aliutė, įsukus į varnalėšo lapą mėšos gniužulį ir pasiėmus mažą negyvą paukščiuką, ėjo į vidų ir pastebėjo šią tylią tarpdurio sceną, pastebėjo ir tat, kad Albrechtas iš pradžios nuraudo, o paskum išblyško. Ji tylėdama priėjo prie ugnies, įmetė į pat jos vidurį atneštąją auką ir, pakėlus akis aukštyn, pastovėjo valandėlę nekrutėdama. Ji, matyti, meldėsi, paskum, atsisukusi į jį, pusbalsiu tarė:

— Tau nieko' pikta neatsitiks . . .

— Aš nieko nebijau! — guviai atsakė Albrechtas Lietuviškų ir Vokiškų žodžių mišiniu, privengdamas to kad kartais Aliutė nepalaikytų jį baigštuoliu.

Mergelė nusišypsavo. Savo baltame apdare ji atrodė kaip šių rusčiųjų namų geroji dvasia.

— Ar tas tavo brolis buvo? — paklausė Albrechtas.

Aliutė papurtė galvą; nors jos žodžių jis gerai ir nesuprato, tačiau pagalvojęs ėmė suprasti kad seniukas yra jos dėdė ir kad be Mindaugo, su kuriuo jis susidūrė, esą dar du šunus — Tautvilą ir Švarnas.

— Štai ir jie, — pasakė mergelė ir neskubėdama ėjo prie durų.

Albrechtas pamatė du žaliuku, didgalviu jaunikačius, tokių pat veido bruožų, kaip ir jų tėvo. Tanki, tamsi švarno čiupra atstojo jam kepurė. Iš jo melsvų akių žėrėjo narsa, jaunumė ir pasitenkinimas. Tautvilą už brolį buvo visa galva žemesnis, sunkios eisenos. Jo galva, rodos, be kokio kaklo rėmėsi plačių pečių. Odinės kelnės ir išversti vilnomis ir vėrsų kailiniai darė jį visai panašų į mešką. Platus jo veidas buvo rustus.

Švarnas kažką pasakojo; Tautvilą jo klausėsi atsidėjęs ir nernėjo lyg meška.

Į Albrechtą, kurį jie, išvykdami medžioti, buvo palikę be sąmonės, maža tekreipė akių. Jų veiduose nebuvo paniekos nei žymelės.

Į trobą ėmė rinktis žmonių, trukšmas didėjo. Iš kiemo į trobą sunešė ilgus stalus ir kedės. Ant stalų išdėstė taures ir į trobą įritino unkušelius mildaui ir šules alaui.

Albrechtas išėjo į kiemą ir pastebėjo eilę laužų, ant kurių čirškino žvėrieną. Pasisekus medžioti, bajoras kėlė puotą.

Į svečius sugužėjo visas sodžius. Linksmas riksmas rodė kad jau prasidėjo gėrynos.

Nežinodamas kur dėtis, visų užmirštas Albrechtas atsisėdo netol vieno kraštinio laužo ir žiūrėjo kaip liepsnos godžiai laizė didelius kepsnius. Jis buvo alkanas, o čia žvėrieną taip gardžiai kvėpėjo . . .

Greit temo. Vis skaidriau ir skaidriau švietė laužai. Tarnai į trobą vis nešė ir nešė įvairiausių kepsnių.

Trukšmas troboje kiek aprimo, paskum dar didesnis kilo. Tik tai žodžiai: „Kanklininkas, kanklininkas“ aiškiau skyrėsi iš bendro klegesio. Po to klegesys nutilo.

Albrechtas tebesėdėjo akis įbedęs į trobos sieną, kurioje šmėžavo įvairaus pavidalo šešėliai. Jis pats buvo čia, o jo mintys jau skraidė po gimtąją šalį.

Tarnai apspito durų angą. Jų veidai sumu degė.

Verksminga giesmė išsiveržė iš trobos ir nuaidėjo miške.

(Bus daugiau)

Rutenai su Slovakais

Praha. — Slovakai gavę prižadą autonomijos Čekoslovakijos ribose, tapo persergėti iš to didelio džiaugsmo neimti kelti suiručius, kad nebūtų patiekta priežastis kuriai nors kaimyniui įsigriauti ir užgrobti juos. Prie Slovakų laizosi Lenkai.

Rutenai, kurie randasi kalnuotoje srityje rytinėje Čekoslovakijoje, prie kurių lenda Lenkai ir Vengrai, nusitarė laikytis prie Čekoslovakijos.

DIRVOS VAJUS!

Dirvos 1939 metų Skaitytojų Vajus prasidėjo! Į šią naudingą talką kviečiamas kiekvienas Dirvos skaitytojas, draugas, agentas ir jų šeimų nariai. Dirvos platinimo darbas bus tuo lengvesnis, kadangi duodama ypatingas pasiūlymas. Štai jis:

• IKI 1940 METŲ TIKTAI \$2.00 •

(Pastaba: Kanadon — \$2.50; Lietuvon — \$3.00)

Kurie naujai užsirašys Dirvą dabar, kuogreičiausia, tie gaus šį laikraštį DYKAI iki galo šių metų, o prenumerata skaitysis nuo Naujų Metų iki Sausio 1 dienos 1940 metų! Taigi, kur gausit geresnį pasiūlymą?! Delei to, kiekvienas Dirvos skaitytojas kviečiamas ir raginamas pakalbinti, pasiulyti savo kaimyną, draugą ir giminių užsirašyti Dirvą tuojau!

NAUJI SKAITYTOJAI, PRISIŪSDAMI \$2.00 DABAR, GAUS 1939 KALENDORIŲ.

• PRIKALBINKIT DIRVAI VIENĄ N A U JĄ SKAITYTOJĄ •

1939 Kalendorius Dovanai

Kas dabar užsimokės už pabaigą 1938 metų ir su pradžia 1939 m. mokės už 1939 metus, gaus DOVANŲ puikų didelį S i e n i n i Kalendorių.

Šie metai jau baigiasi — ateina 1939 metai. Visi norėsit turėti puikų didelį Dirvos SIENINĮ 1939 METŲ KALENDORIŲ. Senieji skaitytojai kurie nebus skolingi už 1939 metus gaus kalendorių dovanų, mokėdami pilnai \$2.00 už 1939 metus ir pridėdami 10c persiuntimo kaštų.

KELIONĖ PO LIETUVĄ

Ona Karpius, Dirvos redaktorius žmona, išvažiavus į Lietuvą dalyvauti 20 metų Nepriklausomybės sukaktuvėse, aprašo Dirvoje savo įspūdžius po dabartinę Lietuvą. Ji lankėsi ir aprašymai bus apie: Klaipėdą, Palangą, Kauną, Rambyną, Kuršėnus, Šiaulius, Telšius, Birštoną, Zarasų kraštą, Panevėžį, Pasvalį, Marijampolę ir kitus Suvalkijos miestus.

Taipgi gausiai bus aprašyta apie Pirmutinę Sporto Olimpiadą ir įvairias kitokias iškilmes ir pramogas buvusias šią vasarą Lietuvoje. Šie aprašymai tėsės Lietuviškai ir Angliškai, taigi ir jūs patys patirsit daug apie dabartinę mūsų Tėvynę Lietuvą ir jūsų vaikai ir net svetimačiai gaus progos pažinti Lietuvą taip kaip ją mato ši Amerikoje gimusi Lietuvaitė. Jai Lietuva patiko kai buvo 10 metų atgal, todėl dabar vėl nuvažiavo pamatyti. Pasidalinkit įspūdžiais su ja skaitydami Dirvą.

ŠIE APRASYMAI APIE LIETUVĄ DIRVOJE TĖSIS PER KELIS MĖNESIUS

Ona Karpius

Iškirpkit

šį

kuponą,

įrašykite savo pilną antrašą, įdėkite su juo popierinius \$2 ir pasiųskite Dirvai.

PRENUMERATOS KORTELE

GERB. "DIRVOS" ADMINISTRACIJA:

Siunčiu \$..... kaipo mokestį prenumeratai už "Dirvą" ant..... metų laiko. Prašau siuntinėti šiuo adresu:

Vardas.....

Adresas.....

Paštas.....

Urašė.....

Adresas.....

(Išrašant į Lietuvą, būtinai paduokite pilną antrašą savo, kad žinotume kas išrašė)

Siųsdami prenumeratą už Dirvą, įdėkite į laišką \$2 (arba \$1 už pusę metų) ir adresuokite

"DIRVA"

6820 Superior Ave.

Cleveland, O.

VIETINĖS ŽINIOS

PAMOKOS VERTELGOMS

Grosėrinkai, mėsos pardavėjai, ir visoki kiti smulkų vertelgos raginami pasinaudoti serija pamokų, kurių bus išleis septynios ir kurias rengia tuo būzniu suinteresuota organizacija veikianti išvien su Cleveland Chamber of Commerce. Pamokos atsisbus pirmadienio vakarais nuo 8 val., Mid-Day Club patalpose mieste. Lietuviai smulkų vertelgos raginami pasinaudoti.

KELLER SHOE REPAIRING

Geriausias Avalų Taisymas
Taisome avalus geriausiomis mašinomis šioje miesto dalyje. Visų savo darbų garantuojam. Padarom avalus sulgų reikalo. Geriausios rūšies oda. (47)

8125 Superior Ave.
Lietuvių apgyventoje srityje.

O. H. BOULEE, M.D.

Aš esu baigęs Western Reserve Universitetą ir esu geros rūšies gydytojas, ne koks šundaktaris. Gydaū beveik visas ligas. Praktikuojau jau 40 metų. (47)

Room 206, 1011 Euclid Ave.

Valandos: Pirmad., Trečiad. ir Penktad. 2-4 ir 7-8.
Telef. Cedar 8411.

Reikia Jums ANGLIES?

UŽSISAKYKIT DABAR!
Geros rūšies anglis sulgų pasirinkimo, pristatoma i namus greitai, kainos visai žemos. Užsakyti galite telefonu arba laišku.

Anna Pongonis

1076 East 78th Street
Telefonas Endicott 2562

Kas platina Dirvą — tas platina apšviatą.

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS

HANS' CAFE

Lunches, Sandwiches

Draught Beer

Sešios bowling alejos.

prie East 55th Street

5325-27 Superior Ave.

Endicott 8908

JOHN SCHWEIZER, Prop. (47)

ANSEL ROAD CAFE

1066 Ansel Road

SMAGI LIETUVIŠKA UŽEIGA

Degtinė — Alus — Vynai

Valgiai

Salės susirinkimams ir baliukams

K. Nekrošius, Savininkas.

K. STONIS RESTAURANT

Lietuviška ir Rusiška

Importuota Degtinė

Visoki Lietuviški valgiai.

Vieta kur sustoja kitų miestų pravažiuojanti Lietuviai.

6824 Superior Ave.

A. WIRBICKAS

UŽLAIKO GRAŽIĄ DIDELĘ

LIETUVIŠKĄ UŽEIGĄ

Stiprus Alus — Degtinė — Vynas

17320 St. Clair Avenue

PILIETYBĖS PAMOKOS

Kurie Lietuviai nori įsigyti Amerikos pilietybę gali pasinaudoti pilietybės pamokomis. Pamokos prasidėjo Rugsėjo 26 d. ir tęsis per visą žiemą. Tas pamokas lankantieji lengviau gauna pilietišką popieras, nes būna paruošiami prie to.

Pamokos būna vieną kartą savaitėje, vakarais nuo 7 iki 9 val. Šiuos kursus lankydamie išvengsit daug nesmagumo ir bereikalingų kaštų.

Jūsų kaimynystėje yra pilietybės pamokų klesos, pasirinkit kuri vieta artimiausia ir lankyt. Lietuviams patogiausios šios:

Broadway Library, Broadway ir E. 55th St.
Collinwood Library, 856 East 152nd St.

Glenville Library, 660 Parkwood Drive.
Miles Park Library, Miles Park ir E. 93rd St.

Nottingham Library, 18412 Nottingham Road.
Rice Library, 2820 E. 116th Street

St. Clair Library, St. Clair ir East 55th st.
Superior Library, 1347 East 105th St.

University Settlement, 7067 Broadway.

Kurie dirba naktimis, tiems parupinta klesos antradieniais nuo 9 val. ryte, Citizens Biure.

Citizens Biuras randasi 3-me aukšte, Marshall Bldg., vidurmiestyje.

SULAUKĖ DUKTERI. Nikodem A. Wilkelio žmona Aldona antradienį sulaukė dukters. Abi jaučiasi gerai.

• **SUGAVO.** Spalių 11 d. vakare policininkas persirengęs i moteri, Shaker Heights gatvėje sugavo plėšiką kuris užpuldamas moteris atimdavo iš jų piniginius krepšelius.

Tas plėšikas ir jį užklupo ir pagrobęs krepšelį leidosi bėgti. Nors policininkas ėmė šaudyti kad sustotų, tačiau plėšikas bėgo. Policininkas pasivijęs jį revolverio rankena parmuše ir suėmė.

ŠIMTAI LIETUVIŲ

vyrų ir moterų apžiūri puikius religiškus dalykus ir perkasi mūsų gražioje krautuvėje. Turim daugybę puikių Kalėdinių laišku, atvirukų, šventų Stainelių, taipgi rašančių, rėmuose paveikslų, kryželių, stovėlių, maldaknygių ir tt. Darome visokius rūmus paveikslams sulgų užsakymo. (47)

HENNINGER'S

8809 Superior Av. Cleveland, O.

KOSTIUMAI

Išnuomojame puikius tuxedo rubus ir marškinius bei visas kitas prie to reikmenis už mažą kainą. Vestuvėms ir kitiems reikalams rubų prireikus kreipkitės i mus. Kreipkitės i mus. (48)

DRESS SUIT RENTAL CO.

235 The Old Arcade

Geo. H. Schwane, Mgr.

Main 6856. Cleveland.

PYTHIAS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

231 EAST 156 STREET

(Netoli Euclid Beach Parko)

ALUS — DEGTINĖ

UŽKANDŽIAI

ŠOKIAI IR GERA MUZIKA

Penktadienio ir šeštadienio vakarais

J. Verbyla ir A. Čiutelė

savininkai.

BLACK CAT CAFE

• Night Club •

4058 ST. CLAIR AVE.

(Atdara iki 2:30 ryto)

Šeštadieniais Vištienos vakarienė 35c.

Muzika Penktadienio ir šeštadienio vakarais

Muzika: Penktadienio ir šeštadienio vakarais.

JUZE ir ANTANAS ČIAPAI, Sav.

GERESNĖ ŠVIESA GELBSTI MOKINIAMS SIEKTIS MOKSLĘ

Rašo Helen Stewart

Mokiniams reikalinga pakankamai šviesos jų studijavimo laikui. Apie 1,200,000 vaikų kas met Suvienytose Valstijose užsilekia moksle, iš jų daugelis dėl to kad neturi gana šviesos ir akių įtempimas juos nuvargina.

Mes patyrėm kad studentas kuris išrodo atbukęs moksle turi koki nors trukumą su akim. Apie 25 metų mokyklų vaikų varginami netvarkiu matymu.

Nuo akių įtempimo gali paeiti nervingumas, galvos skaudėjimas ir vidurių nevirškinimas. Vaikas negali būti pažangus mokykloje jeigu jis pilnai gerai nesijaučia. Ir jeigu jis nemato užduoties parašytos ant juodos lentos, negalit tikėti kad jis ją išspresit.

Dabar kada prasidėjo mokslo metas, tėvai turinti mokyklose vaikus privalo pasirupinti apie vaikų akis.

HIPPODROME

"That Certain Age"

Deanna Durbin iš vienos puikių filmos žengia i kitą. Visus žavėjo jos pirmutinis paveikslas, "Trys Gudrios Mergaitės", paskiau "100 Vyrų ir Mergaitės", po to "Užsidegimas Muzika", o dabar patiekinama "THAT CERTAIN AGE" (Tas Tikrasis Amžius) kuris pradeda rodyti Hippodrome Theatre šeštadienį, Spalių 15 d.

"THAT CERTAIN AGE" yra kitokis paveikslas negu pirmesni, nes kai Deanna auga vyresnė, jos filmoms pritaikoma ir apysakos sulgų jos amžius.

Šis paveikslas yra lengvesnės temos negu pirmesnieji, tačiau nemažiau įdomus ir linksmas.

Su Deanna tame paveiksle vaidina Melvyn Douglas, Irene Rich, Jackie Cooper, John Halliday, Juanita Quigley, Nancy Carroll ir Charles Coleman. Apsaką eina apie jauna mergaitę, artėjančią 16 metų amžius, kuri susitinka karo korespondentą ir pasiūta basiai įsimylėjus i jį. Tame laike ji užmiršta savo jauna drauga ir kitas jaunų dienų drauges. Veikalas pilnas gabiai sutvarkyto juoko, kalbų, ir malonių dainų kurias Deanna taip puikiai dainuoja.

• **CUYAHOGA** apskrit yje įregistruotų balsuotojų yra suvirš pusę milijono — 542,671. Pastaromis dienomis įsiregistravo virš 10,000 balsuotojų norėdami dalyvauti Lapkričio 8-tos balsavimuose.

Vyrams ir Vaikams Rubai

DABAR LAIKAS PASIRUPINTI SAU REIKMENIS Kuomet Jų ir Kainos Yra Nebrangios

Vaikų Užsimaunami sveteriai	\$1.00	Vyrų Geri Išieginiai marškiniai	97c
Vaikų Vilnonės trumpos kelnaitės	97c	Vyrų Šilti Union Suits apatiniai	97c
Vaikų Broadcloth geri marškiniai 2 už \$1.00	55c	Vyrų Šilti Sveteriai iš aukščiau	\$1.95
Vaikų Leatherette kepurės	48c	Vyrų Sanforizuotos darbinės kelinės	1.89
Vaikų ilgos Kelinės didelis pasirinkimas	\$1.95	Naujos Rudeninės skrybėlės ir aukščiau	1.95

DYKAI Eagle Stamps su kožu pirkiniai už 10 centų ir aukščiau

Pas mus galit iškeisti savo Stampų knygesles i prekes.

THE KRAMER & REICH CO.

7002 Superior Ave.

Kampas Giddings Rd.

Jaunavedžių Žiniai

Šliubiniai žiedai, vestuvėms dovanos ir kitokios reikmenys.

Ateikit pamatyti ir pasirinkti, pirm negu eisit kitur.

Laikrodžių ir laikrodžių taisymo specialistas.

Kainos žemos. Duodu išsimokėjimu.

I. SAMAS JEWELRY

6704 Superior Avenue

Skautų Dalis

Skyrių veda Sk. Vyt. Vyr. Sklt. J. Jurgelis

"Gyvenk tėvynei ir artimui, ir buk gamtos ir gyvulių draugas".

KAIP TAPTI SKAUTU

Tapti skautu yra nesunku. Jeigu tik yra noras ir pasiryžimas, kiekvienas iš jūsų bus skautu...

Pirmausia tėvams reikia apgalvoti ar mes turėsime laiko vaikus pristatyti skautų sueigoms, ar leisime ir pasitikėsim savo vaikų auklėjimui ir ar sutiksime kad mūsų vaikai būtų skautais ir kad budami ir išsiauklėje Dievui, Tėvynei ir artimui ir būtų gamtos ir gyvulių draugu.

Tat, motute ir tėveli, jeigu tavo širdis—ta tėviška širdis, nori kad tavo vaikai ir nebuvę Lietuvoje mokėtų Lietuviškai kalbėti, daug apie Lietuvą žinotų, mokėtų padainuoti, pažaišti ir kad užaugę nesiskirtų nuo Lietuvų, kad tave nesatvėję nepamirštų, kad užaugę dirbtų Lietuvių kulturinį darbą, tai butinai atvesk savo sūnų ir dukterį, kurie nors kiek kalba arba supranta Lietuviškai, o tuomet ir jų, pamatysit ką skautai veikia ir tik po tokių keleto sueigų nesigraudinsit, busit patenkinti, dar ir kitus Lietuvius tėvus paragint kad ir jie savo vaikus vestų ir prirašytų prie skautų.

Jei kartais negalėtumet juos i vieną ar kitą sueigą pristatyti, tai paprašykit kitų tėvų, kurie savo vaikus veda, kad jie juos nuvestų, o patys ir nebuvę vis tik rasit ir žinosit ką jie veikia — skaitydami Dirvoje Skautų Dalį.

Mes, skautų vadai, jų broliškai laukiame, mylėsime ir gražiai auklėsime, kvėpdami bendrą idėją ir lavindami įvairiose srityse pamažu ir tiek kiek jaunam lig sočiai yra reikalinga. Čia budamas išgirs daug įvairių pasakų, kurios mokinia nedaryti blogą niekam, dainuos gyvas Lietuviškas jaun-

EVA'S

Dry Cleaning

Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.

EVA PETRAITIS

6702 Superior Ave.

CLEVELAND, OHIO

nimo lengvas daineles, mokinis kas yra skautas, vėliau žais įvairius skautiškus žaidimus, kurie atgaivintų energiją tolimesniai darbui.

Atsilankęs tas mažas jaunuolis i šias sueigas, taip pripras prie jų, pamils savo vadus, kad tave, tėveli ir motute, kuomet tik bus skautų sueiga visuomet jau išanksto prašys kad tą dieną pristatytum i sueigą.

Gal jums dabar tik juokai kad mes taip rašome, bet mes tą visą rašome patys patyrę ir darę, mes prieš 8—9 metus irgi taip darėme ir jautėmės, ir taip pripratome kad dabar užaugę nenorime skirtis nuo tos skautiškos idėjos. Tikimes ir ir mūsų mokiniai tą pat jaus, bus skautais ir kad įžengę i ši burelį kartą, nebenorės niekuomet su juo skirtis.

Tat tėmykite Skautų Dalį ir kada bus pranešta Skautų sueiga, atsiveskite savo dukrele ar sunelį, prašykite, o tik po to pradėsim tikrą ir tvirtą skautišką darbą.

IŠ SPALIŲ 9-TOS MINEJIMO

Sekmadienį, Spalių 9 d., Lietuvių salėje įvyko VVS. Clevelando skyriaus paruoštas Vilniaus užgrobumo paminėjimas.

Dr. Vinco Kudirkos Skautų Vyčių burelis prie šio minėjimo prisidėjo ir paruošė praitinktą veiklą, "Sauliška Meilė".

Viskas pavyko puikiausiai.

Dainos, muzika ir vaidinimas atsilankiusius sugraudino.

Šis veikalas, "Sauliška Meilė", buvo pirmas ir greitas pa-

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Vežimai ligoniams pervežimui i ligonbučius.

Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

Endicott 1762

Kaip

GAUTI PINIGUS

Savo Namo Reikalams

Norit jūs pirktis sau namą? Ar

staty dintis sau gyvenamą namą?

Arba pakeisti savo mortgičių ant

dabartinio jūsų namo?

Ateikit i the Society for Savings

— Ohio's didžiausių taupymų banką — ir duokit mums pagelbėti

jums nuspręsti ar jums reikalinga

F.H.A. Mortgageus arba Savings

Mortgečius.

Society for Savings
FOUNDED 1849

VISUOMENĖS BANKAS PUBLIC SQUARE

DEKIT SAVO TAUPYMUS. I TAUPYMU BANKĄ

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

• KAUNAS, Spalio 4. — Šiandienomis Ministrų Tarybai perduotas svarstyti prekybos su Argentina sutarties projektas.

• KAUNAS. — Vyriausybė šiomis dienomis įteikė Seimui svarstyti Aukštosios Kasos Mokyklos įstatymo projektą.

• KLAIPEDA. — Spalio 6 d. Seimelis vėl priėmė tris gubernatoriaus anksčiau atmetus įstatymo projektus.

• KAUNAS. — Tubelienės vadovaujamos Motinoms ir Vaikams Globoti Organizacijos dar labiau praplečia savo veiklą Lietuvoje.

• KAUNAS. — Spalio 2 dieną Lietuvos policijos 20 metų šventėje dalyvavo Prezidentas Smetona, ministrai, kariuomenės vadovybė ir labai gausi visuomenė. Prezidentas pareiškė kad šalia kariuomenės, policija yra Lietuvos saugumo kertinis akmuo.

• KAUNAS. — Vyriausybė pasiskyrė pirmojo žuvusio karininko Juozapavičiaus ir kareivio Lukšio giminėms po 1000 litų pašalpos.

• KAUNAS. — Lenkai neleidžia Vilniaus Lietuvių ekskursijoms vykti Kaunan. Už kelias knygas suėmė tris brolius Jankauskus.

• KAUNAS. — Mažajam žemės valdžiai skirs pašalpas žemei įsigyti, tarpininkaujant žemės Reformos Valdybai ir žemės Bankui.

• KAUNAS. — Spalio 7 d. Vyriausybė priėmė Valstybės Prezidentui rinkti įstatymo projektą, pagal kurį vietoje ypatingųjų tautos atstovų, Prezidentą rinks tautos atstovai.

• KAUNAS. — Seimas priėmė Pral. Laukaičio referatą, 17 atstovų pasirašytą įstatymo projektą pavadinti Lituanistikos Institutą Tautos Vado Antano Smetonos vardu.

AKRON, OHIO

VILNIAUS UŽGROBIMO MINEJIMAS

Akrono Lietuviai šymet pirmą kartą apvaikščiojo Vilniaus užgrobumo paminėjimą, kuris surengta Spalio 8 d. Raymond st. salėje.

Programą vedė vietinis J. Ramoška, kuris pasakė trumpą pritaikintą įžanginę kalbą. Antras kalbėjo iš Clevelando Dirvos redaktorius, K. S. Karpus.

Po jo kalbėjo S. Rodavičius, kuris taip pat pareiškė daug svarbių minčių. Kadangi čia buvo atsilankius ir tik ką iš Lietuvos grįžus p. Ona Karpienė, Dirvos redaktoriaus žmona, tai iš publikos buvo paprašyta kad ji pasakotų apie savo patyrimus Lietuvoje, ką ji labai vaizdžiai atpasakojė. Jos kalba visiems labai patiko.

Ketvirtas kalbėtojas buvo V. V. S. Clevelando skyriaus pirmininkas Aleksas Banys. Jis įspūdingai pakalbėjo apie mūsų vergus su amžiniais priešais Lenkais.

P-lė L. Pulkiūtė pasakė eiles, "Dainuok, Broli", taipgi pasako gražų šokį.

Rožė Lukoševičiūtė iš Clevelando palinksmo publiką savo gražiu dainavimu. Jai pianu akompanavo Alyna Lunzėnė iš Clevelando.

Atidarant programą sugiedota Lietuvos Himnas, pianu vedė p-lė Adelė Rokaitė.

Po programos visą vakarą tęsėsi šokiai.

Keli Akroniečiai įsigijo naują Lietuvos Kariuomenės albumą atkaudami po \$1 Lietuvos Ginklų Fondui.

Svečių buvo iš Clevelando ir iš pietinikių.

Vietinių dalyvavo pažymių jaunųjų profesionalų, mokytojų V. Derulis, Inž. Pranas Rokus ir kiti. Atsilankė ir mūsų žymus patriotas biznesierius, Pr. Tarutis, kuris pasakė: per visą metą dirbų biznyje, tačiau tokią reikšmingą Lietuviams dienas palikau biznį ir čia su visais dalyvauju.

Atsilankė ir fermeriai, Kazys Puišis su žmona ir dukre. 3 mis. Martinkaus sunai Pranas ir Silvestras.

Sokiams griežė vietinio jaunolio K. Prospalioausko orkestras.

KLUBO PRAKALBOS. Akrono Lietuviai Amerikos Piliečių Klubas rengia politiškas prakalbas šeštadienio vakare, spalio 15, nuo 7 val. salėje 772 Raymond st. Visi kviejami atsilankyti. Įėjimas nemokamas. B. Yarašius.

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy
1117 East 79th Street
(Kampas Pulaski Ave.)

Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo astriojo užsisenėjusio Reumatizmo, nuo visokių žaizdų, dedervinių, nevirškinimo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nusišpinėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviško, nemigės ir visokių kitokių ligų.

C. Pakeltis Vaistinė
1117 E. 79 St. Cleveland, O.
Telef. ENd. 8433 ENd. 8534
Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje

KNYGOS KURIŲ VISI NORIT

SAVANORIŲ ŽYGLIAI

Parašė PETRAS RUSECKAS
(Baudžiavos autorius)

SAVANORIŲ ŽYGLIAI, I ir II tomui, po 352 puslapių skaitymų ir 31 pusl. iliustracijų. Knygos didelio formato. Kaina kiekvienas knygos \$1.50 su persiuntimu. Bet abu tomu perkant gaunama už \$2.50.

I TOMO turinys: 1. Lietuvos Kariuomenės kurimas ir kariai. 2. Pėstininkai. 3. Artilerija ir Aviacija. 4. Komendantūros. 5. Civiliai ir kariuomenė. 6. Žuvusiųjų karių, šaulių ir partizanų sąrašai.

II TOMO yra šie skyriai: 1. Pėstininkai, 2. Raiteliai; 3. Partizanai ir šauliai; 4. Sanitarija; 5. Nelaisvėje; 6. Mirę ir žuvę kariai (papildomas sąrašas). Šiuose sąrašuose daugelis Amerikiečių Lietuvių ras žuvusių savo pažįstamų, giminių arba ir šiaip iš savo krašto žmonių.

"Savanorių žygliai", I-mas ir II-ras tomas yra didesni už "Baudžiavą", taigi už \$2.50 su prisiuntimo kaštais gausit net 700 puslapių įdomių skaitymų. Skubėkit įsigyti.

Kiekvienas kas tik paima šią knygą į rankas, skaito ją su dideliu susidomėjimu, nes joje yra aprašyta begalė visokių nuotikių, drąsių žygių, šurpių pergyvenimų. O iš viso to spindi graži tėvynės meilė, kokios niekur kitur ir nerasi.

BAUDŽIAVA

Svarbi, įdomi, didelė knyga už \$1.00

Ta knyga tai Petro Rusecko "BAUDŽIAVA". Joje surašyta daugybė žmonių atsiminimų apie baudžiavą (vergiją) Lietuvoje. Iš knygos matysi kaip sulenkėję ponai baisiai elgėsi su savo baudžiauninkais Lietuviais — į sunkius darbus juos dieną-naktį vertė, iki gyvo kraujo plakė ir žudė; į šunes mainė, medžiuose šaudė, o jaunos mergaitės ir moterys dažnai giliuose vandenuose mirties įšokdavo, kad tik patvirtusiems ponams nepatektų. Šurpas net krato, gaili ašara iš akies ištryška šią knygą beskaitant. Pasakojimai vieni už kitus vaizdingesni.

(Pridėkit 15c persiuntimo kaštų)

Amerikos Vaikams Lietuviškas ELEMENTORIUS

MOKYKIT SAVO VAIKUCIUS LIETUVISKAI!

"Dirvos" Knygynas gavo naujausią, aiškių mažiems vaikams Lietuviškai mokyti Elementorių — SPINDULĖLIS Dalis I — iš kurio su maža tėvų pagalba jūsų vaikučiai lengvai galės prasimokyti Lietuviškai skaityti ir rašyti. Elementorius gražiai paveikluotas, kiekvienas vaikas ir mergaitė norės jį vartyti, skaityti ir mokyti.

NEDAUG JŲ GAVOME — SKUBĖKIT ĮSIGYTI KAINA TIK 25c.

Mažasis Lietuvių Kalbos VADOVĖLIS

Šis vadovėlis tinka augantiems vaikams ir mergaitėms norintiems pasimokyti Lietuvių kalbos ir rašybos. Labai lengvas, nes skirtas Pradžios Mokyklos III skyriaus vaikams. Šis vadovėlis tinka ir suaugusiems Lietuviams kurie mažai apsipažinę su gramatika: iš jos išmoks taisyklingiau rašyti.

Nedaug jų gavome, paskubėkit įsigyti už visai mažą kainą tik 35c.

MARGUČIO DAINOS

Pasiskubinkit įsigyti šią mažą, kišeninę "MARGUČIO"-VANAGAČIO dainų knygelę — tai yra trečia Dainų knygelė, naujausių, gražių dainų rinkinys, nekurių jų su gaidomis. Iš šios knygelės galėsit išmokyti pasidainuoti sau visas mėgiamiausias Vanagačio dainas, kurių gaidas mokat, o žodžių pilnai nežinot. Apie 40 dainų —

KAINA TIK 25c.

SAPNININKAS

Didelis, gausiai paveikluotas Sapninykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Kaina su prisiuntimu \$1.00.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

SCENOS VEIKALAI

Mažoms ir Didesnėms Grupėms Vaidinti

GAUNAMI "DIRVOS" KNYGYNE

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Su užsakymu siųskit pinigų (žemiau \$1 galima siųsti pašto ženkleliais)

AMERIKA PARTIJE — Komedija 4 aktuose; vaidina 7 vyrai, 2 moterys, 32 pusl. 25c

AKIS UŽ AKI, DANTIS UŽ DANTI — viename akto juokai. Vaidina 3 vyrai, 2 moterys. 29 p. 15c

AUKSO VERSIS — Vieno veiksmo komedija. Vaidina 4 vyrai, 1 moteris. 35 pusl. 15c

DU BAILIU — Komedija viename veiksmo. Vaidina 3 vyrai, 2 moterys. 36 pusl. 15c

Divorsas — trijų veiksmų komedija. Dalykas dedasi Klaipėdoje. Trečia komedija iš serijos Amerikiečių Lietuvių prietikių atsilankius Lietuvoje. (Toje serijoje yra "Ekscelecija" ir "Palangos Ponaitis"). 64 pusl. 50c

DVI SESERĖ — Keturių veiksmų tragiška drama, vaidina 14 vyrų, 4 moterys, 57 pusl. 50c

GRAŽI MAGELIONA — 4 aktų drama, senoviškas veiksmas. Vaidina 10 vyrų, 3 moterys. 61 pusl. 50c

GUDRI MOČIUTĖ — Keturių veiksmų komedija; vaidina 5 vyrai, 4 moterys; 76 pusl. 35c

GYVENIMO VERPETE — Drama 5 veiksmų, vaidina 7 vyrai, 5 moterys; 76 pusl. 45c

GRAFAS KAIMIEČIO BERNU — 6 veiksmų komedija. Vaidina 9 vyrai, 3 moterys. 50 p. 25c

JONUKAS IR MARYTĖ — Keturių veiksmų veiksmas, 16 pusl. didumo, vaidina 2 vyrai, 3 moterys ir 2 vaikai. 10c

KOMEDIJĖS Mėgėjų Teatrui — Telpa šios komedijos: 1—Uošvė į namus, tylos nebus; 2—Kurčias Zentas; 3—Vargšas Tadas; 4—Advokato patarimai; 5—Gaila Us; 6—Nesipriešink; 7—Nepavykus komedija. 183 pusl. 50c

KUMUČIŲ ROJUS — keturių veiksmų tragiškomsdija. Veikia 6 vyrai, 6 moterys. 60 pusl. 50c

KADA MES IS NUMIRUSIŲ PRISIKELSIME — trijų veiksmų dramatiškas epilogas. Veikia 3 vyrai, 3 moterys. 111 pusl. 35c

KATRIUTĖS GINTARAI — Triveiksmis vaizdelis dainomis ir šokiais. Vaidina 4 vyrai, 5 moterys, 2 vaikai. 27 pusl. 15c

KUNIGO GRAMULOS RASTINĖJE — komedija viename akte; veikia 2 moterys, 3 vyrai. 14 p. 10c

KUNIGAS MACOCHAS — Tragedija 4 aktuose, vaidina 17 vyrų, 3 moterys; 35 pusl. 30c

KOVA TIES ŽALGIRIU — Istorinė drama ir Vytauto ir Jogailos laikų. 30 pusl. 25c

KONTRIBUCIJA — drama viename veiksmo, iš karo nuotikių. Vaidina 9 v., 4 m., 3 vaikai. 30 p. 15c

KLEBONAS KALTAS — Keturių veiksmų komedija; vaidina 4 vyrai ir 5 pašaliniai. 35 pusl. 45c

LIZDAS NAMINO LIUTO — Drama trijuose veiksmuose, vaidina 6 vyrai, 2 mot., 3 vaikai. 30 p. 15c

MARCELE — Keturių veiksmų scenos vaizdelis vaikams; vaidina 5 vaikai, 2 vyrai, 2 moterys. Knygelė 34 pusl. didumo. 25c

MOTINOS SIRDIS — keturių veiksmų drama; vaidina 5 vyrai, 4 moterys. 48 pusl. 25c

MEDICINOS DAKTARAS — Komedija viename veiksmo. Vaidina 6 vyrai, 3 moterys. 41 pusl. 20c

MIGLA — Vieno veiksmo komedija. Veikia 2 vyrai, 2 moterys. 20 pusl. 10c

MILIJONAI VANDENYJE — Trijų veiksmų drama, veikia 6 vyrai, 3 moterys. 32 pusl. 15c

NIHILISTAI — Tragedija trijuose veiksmuose, vaidina 24 vyrai, 2 moterys. 51 pusl. 25c

NASTUTĖ — dviejų veiksmų drama; vaidina 4 vyrai, 2 moterys. 30 pusl. 15c

PENKTAS PRISAKYMAS — Drama viename veiksmo, vaidina 7 vyrai. 23 pusl. 10c

PINGŲ NER' — Komedija viename akte; vaidina 10 vyrų, 1 moteris. 23 pusl. 10c

PASKENDUSIS VARPAS — Pasakos drama penkiuose veiksmuose. Vaidina 6 vyrai, 3 moterys, 3 vaikai. 110 pusl. 50c

PONO FELIKSO ATILANKYMAS — vieno veiksmo komedija; vaidina 3 vyrai, 2 mot. 40 pusl. 20c

PAVYDAS — Penkių veiksmų drama; vaidina 8 vyrai, 3 moterys. 109 pusl. 50c

NEPASIEKTAS TIKSLAS — tragedija keturių aktų, iš dabartinio Rusijos nuotikių. Vaidina 28 vyrai, 2 moterys, pora vaikų. 92 pusl. 60c

PERSKYRŲ TEISEJAS — vieno veiksmo komedija. Vaidina 9 vyrai, 3 moterys. 16 p. 10c

PRIMI ŽINGSNIAI — 4 veiksmų drama, vaidinime dalyvauja 7 vyrai, 4 moterys. 49 pusl. 20c

RUSIJOS CARAS — Monologas. 10c

RYTŲ PILIS — Drama 5 veiksmuose, iš Amerikų gyvenimo. Vaidina 8 v. ir 5 m. 67 p. 35c

RUSIJOS BOLŠEVIKŲ DARBO BIURAS — vieno veiksmo komedija. Veikia 9 vyrai, 3 mot. 18 p. 10c

ŠLAURĖS KARŽYGLIAI — keturių veiksmų tragedija. Vaidina 6 vyrai, 2 moterys. 77 p. 35c

VETIMAS DIEVAS — Drama trijuose veiksmuose. Vaidina 4 vyrai, 3 moterys. 27 pusl. 25c

LEGAS — Drama keturių veiksmų, vaidina 3 vyrai ir trys moterys. 62 pusl. 50c

SIS TAS VAIKŲ TEATRUI — Keturi vaizdeliai: 1—Bauba. 2—Išvadavo. 3—Eglaitė; 4—Duonos Bejėskant. 25c

SALOMEJA, Herodienės Duktė — Drama viename veiksmo. Vaidina 15 vyrų, 5 moterys. 60 p. 25c

SULYG NAUJAUSIOS MADOS — dviejų veiksmų komedija. Vaidina 3 moterys, 2 vyrai. 19 psl. 10c

SVENTADARBAI — patriotinė vieno veiksmo tragedija iš kovų už spaudos atgavimą. Vaidina 5 vyrai, 3 moterys. 33 pusl. 25c

SALIAMONO SAPNAS — Viename veiksmo drama, Vaidina 7 vyrai. 22 pusl. didumo knygelė. 10c

UŽKEIKTA MERGELE — seniška pasaka 4 veiksmų. Vaidina 4 vyrai, 2 moterys. 35 pusl. 25c

VAIKŲ TEATRUI — Penki veiklai vienoje knygelėje: 1—Sapnas Velykų Naktį; 2—Duoselis; 3—Šiomas Paukščiavagis; 4—Paparčio Žiedas; 5—Užgavėnės. Neilgi veikalučiai. 50c

VEIDMAINYSTĖ IR MEILĖ — drama-tragedija 5 veiksmuose, vaidina 12 vyrų, 4 moterys. 182 p. 50c

ŽEMĖS ROJUS — trijų veiksmų komedija. Vaidina 5 vyrai, 4 moterys. 77 pusl. 50c

(Vaidina 8 vyrai, 6 moterys, kel' vaikai)

**THE INDOORS (Eyestrain)
SEASON IS HERE**

Don't Ruin Your Eyes!

VIDUJE BUVIMO (AKIŲ ĮTEMPIMO) SEZONAS JAU ČIA—tas sezonas kuomet vakarai leidžiama skaityti, studijuojant, siuvant ir kitaip užsiimant kas viskas apunkina akis.

Pusė žmonių virš 35 metų amžiaus turi silpnas akis. Tai yra geras įrodymas kaip akys yra užleidžiamos. Akys priverčiamos atlikti visokius joms priklausomus darbus prie prastos šviesos.

Akių nuvarginimas mums atsilygina. Nuo to sugenda regėjimas, suardoma nervų sistema—žmogui atimama energija, užaina galvos skaudėjimai ir visoki nervų negerumai.

Naudokit Akis Saugojančias Lempas

Išvengimui akių įtempimo, palengvinkit matymą su geresne šviesa. Naudokit moderniškas AKIS SAUGOJANČIAS LEMPAS savo gyvenamuose kambariuose.

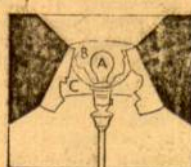
Akis Saugojančios Lempas yra moksliškai pritaikytos duoti užtektinai šviesos, lygiai išskleistos, be žerėjimo šviesos. Jos yra geresnės lempos, bet nekaštuoja daugiau.

Dabar yra laikas sutvarkyti šviesas savo kambariuose įvedant AKIS SAUGOJANČIAS LEMPAS, nes tai yra akių įtempimo sezonas—sezonas kada jūsų šeima sėdi namie.

• Pamatykit naujas periodinių stylių Akis Saugojančias Lempas DABAR. Kainos yra visai žemos.

The Electrical League

18TH FLOOR • MIDLAND BUILDING • PROSPECT 5522

SIGHT-SAVING LEMPU YPATYBES

A—100-200-300-wattų šviegrindų modelyje; 100 arba 150-wattų šviesa staliniuose modeliuose.

B—Atspindis ir sklindėjimas šviesos kad nežerėtų ir kad duotų netiesioginę šviesą.

C—Platus gobtuvas su baltu pamušalu.

SIGHT IS PRICELESS

LIGHT IS CHEAP

LIETUVIŠKA DUONKEPYKLA

NEW DEAL BAKERY

PRANAS KUNCAITIS, Savininkas

4023 E. 141 STREET Telefonas WASH. 3227

DUONKEPIS SU DAUG METŲ PATYRIMO.

Kepam skanią Lietuvišką Ruginę Duoną, taipgi šviesią ir baltą Duoną, visokas Pyragaičius-Keksus, Tortus ir Pyragus Vestuvėms, Baliais ir privatiškiems namams pokiliams. Kreipkitės asmeniškai, arba laišku ar telefonu.

Pristatcm tiesiog į namus, į jūsų maisto parduotuves ir visur.

VISADA KLAUSKIT NEW DEAL DUONOS

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

AUKOS LIETUVIŲ DARŽELIUI

Jack Ganson davė \$25

Spalių 2 d., Dr. Kudirkos paminklo atidengimo proga gauta aukų ir Darželio įrengimo skolų mokėjimui. Diduma aukų ir stambiausi aukotojai yra geri Lietuviai tautiečiai, Dirvos draugai ir rėmėjai.

Jack Ganson, kuris užsiima imtynių rengimu daugelyje rytinių miestų, atvykęs į šias iškilmes iš Buffalo, N. Y., pažadėjo aukoti Darželiui \$25, ir per Dirvą prisitvirtinti čekį.

Štai kaip aukta:

Jack Ganson-Karabinas \$25.00
P. Pivaronas, Pittsburgh 10.00
A.L.R.K. Moterų Sąj.
54 kp. Detroit 10.00
Ant. Kudzius, Detroit 5.00
J. Virbickas, Pittsburgh 5.00
C. J. Stokes, Baltimore 2.00
J. Dickienė, New Haven 1.00
J. A. Urbonas, Dayton 1.00
M. Spudytė, Scranton 1.00
J. Januškevičius, Hartford, Conn. 1.00

Darželyje laike iškilmių surinko smulkiosiomis aukomis:

A. Vilčinskienė 20.20
M. Magilienė 8.44
O. Baltrukonienė 5.23
A. Miliauskaitė 4.80
P. Vaičiūnienė 3.40
M. Lukienė 1.50
Viso aukų gauta \$104.57
Be to, Dr. Vinco Kudirkos Draugija sutiko skirti Darželio naudai pelną kokių bus nuo banketo įvykusio tą patį vakarą Lietuvos salėje.

Bendrai imant, šių iškilmių surengimu Dr. Vinco Kudirkos Draugija padarė gražią auką Darželiui.

Lietuva Katalikiška Šalis, Prez. Smetona Geras Žmogus

Jieva Baltrušaitienė, neseniai grįžus iš Lietuvos, papasakojo Dirvos redakcijoje savo išpučius. Ji yra plačiai Clevelande žinoma katalikų veikėja per daug metų. Lietuvą aplankė pirmą kartą kaip musulmė šalis tapo laisva ir nepriklausoma.

Lietuvos šių dienų gyvenimą ir tvarką ji tiesiog gerbiama, džiaugiasi Lietuvos daroma pažanga, puikiais gražiais kečiais, naujais dideliais tiltais ir miestų bei miestelių tvarkymu. Ji su savo anuکه p-le Liliān Brazyte plačiai po Lietuvą važinėjo, suvalkijoje, Vilka-viškyje ir kitur, Aukštaitijoje apie Panevėžį ir žemaitijoje, Palangoje, bei Klaipėdoje, ir visur gerai sekėsi, rado žmones labai vaišingus, linksmus, gyvus ir darbščius.

Poni Baltrušaitienė pati išsireiškė, pamačius Dirvos redakcijoje kabantį Prez. Smetonos atvaizdą: "Kas Prezidentą Smetoną peikia ir kaltina tas pats tikrai yra neišmanėlis ir nežino ką šneka. Aš mačiau ir patyriau kaip gambiai jis šali tvarko, visais rūpinasi ir žiuri kad gyvenimas eitų kuogeriausia."

Paklausta ar Lietuvoje varžoma tikėjimas ir kunigai, ji atsakė kad toks Amerikoje rašymas laikraščiuose ir pasakojimas yra didžiausia nesąmonė. Ten viskas yra tvarkingai, kunigai, tikėjimas ir bažnyčios turi savo pilniausią laisvę.

Poni Baltrušaitienė tapo viena iš geriausių Lietuvos meile: sklaidėjų tarp Clevelandiečių. Ji pataria visiems apsilankyti. Ji pati, nepaisydama savo senatvės, važiavo, viską pati savo akimis matė, patyrė, ir pareiškė: "Niekas man negali pasakoti kaip ten yra, aš pati ten išbuva keturis mėnesius ir persitirkinau."

Gryžo per Berlyną, Paryžių ir Amsterdamą.

VISI Į GRAŽŲ VAKARĄ

Moterų Labdarybės Draugija rengia smagų vakarą naujosios salės salėje, sekmadienį, Spalių 23 d. Pradžią nuo 5 v. vakarą vakaras bus su gražiu programu, didele dalį jo išdėdė iš Lietuvos atvykę jaunuliai skautai vėčiai. Bus juokas ir kiti įvykai. Atsilankiusieji bus patenkinti.

Ižanga į programą 25c. Išanksto perkant, po 25c. Šokiškams po 15c. Gros specialis naujas orkestras. Komisija.

Lietuvos Įgalioto Ministerio P. Žadeikio Sveikinimas

P. Žadeikis, Lietuvos Pasiuntinys ir Įgaliotas Ministeris, prisitūnė sekančio turinio laišką Dr. Vinco Kudirkos Draugijai ir Lietuvos Kultūrinio Darželio Sąjungai sąsąryše su Dr. V. Kudirkos paminklo atidengimo iškilėmis:

GERBIAMIEJI:

Ačiuoju už pakvietimą į Dr. Kudirkos iškilę 2 d. Spalio Clevelande. Yra susidariusi tokia padėtis kad man nėra galima nors vienai dienai aplėsti Vašington'o ir atvykti pas Jumis.

Prie šios progos, aš nuosirdžiai sveikinu Clevelando miesto lietuvišką visuomenę už sumanymą ir darbštumą lietuvių darbe. Daktaro Kudirkos skulptūra, Lietuvos Karininkų Ramovės Jums padovanoja ir sveičio iš Lietuvos, pono Majoro Narušio Jums įteikta, tegu amžinai Jums primena Jūsų senąją Tėvynę, Lietuvą, kurios prisikėlimui Daktaras Kudirka visą savo gyvenimą paaukojo. Tegū Jūsų jaunimas arčiau pažysta neužmirštamus Kudirkos literatinius darbus; tegū Kudirkos "Varpo" garsai, kurie ir šandien tebeskamba, primina lietuvių pareigą daboti Lietuvos nepriklausomybę kaip savo akį. Drauge su Dr. Kudirka, Lietuvos himno autoriumi, laikykimės obalsio: "Vardan tos Lietuvos vienybė težydi."

P. Žadeikis.

Generalinio Konsulo Jono Budrio Telegramas

Dro Kudirkos paminklą atidengiant sveikinu Kultūrinio Darželio valdybą, linkiu tolimės pasekmingos darbuotės Tautos labui.

Jonas Budrys.

Vienybės Redaktoriaus Sveikinimas

Didžiųjų iškilmių proga Vienybės viso štabo vardu sveikinu Clevelando Lietuvos ir Kultūrinio Darželio valdybą bei visus rėmėjus ir iškilmių dalyvius. Valio didis kultūrinis darbas!

Vitaitis.

Lankėsi Mjr. Narušis

Penktadienio naktį, grįždamas iš Chicago, Clevelande sustojo ir pas Karpius pernaktavo Lietuvos svečiai, Mjr. Narušis su žmona, ir su jais važiuosios ponios Trečiokienė, Sinušienė ir Lelešienė.

Ši linksma kompanija iš Clevelando buvo nuvažiuos pas Bačiūnus į Tabor Farm, iš ten nukeliavo į Chicago, kur buvo surengta priimtuvė; gerb. Narušis kalbėjo per Margučio radijo.

Clevelande pernaktvoje, svečiai išvažiavo į Rochester, N. Y., kur ponas majoras buvo pasisądėjęs kalbėti.

VAŽIUOJA Į NEW YORKĄ

Dirvos redaktoriaus Karpius šeštadienį išvažiuoja į New Yorką dalyvauti Amerikos Lietuvių Laivakorėjų Agentų Sąjungos suvažiavime, kuris atsisaus pirmadienį, Spalių 17 d. Ta vakara ant laivo Nieuw Amsterdam bus Lietuviams laivakorėjų agentams lanketas ir kartu išleisťuvės į Lietuvą mus buvusio svečio Mjr. Narušio su poria. Tuo pačiu laivu jie aplėsi Ameriką sekančią dieną.

Ta proga New Yorke bus atlaikyta ir Tautinės Tarybos valdybos sesėdis. Redaktoriaus gryš į Clevelandą trečiadienį.

• GRYŽTA DIRBTI. Clevelande ir privatinės industrijos šį rudenį pradėjo gryžti iš viešų darbų po apie 400 darbininkų kas savaitę. Tai yra gerai irodymas darau gerėjimo. Prneita savaitė iš viešų darbų išėjo atgal į savo darbus net 636 darbininkai.

Padovanojo Lietuvos Ginklų Fondui \$25.00

Aleksas Banys

Praeitą sekmadienį, vietos VVS. skyriaus surengtame Vilniaus užgrobimo paminėjime Lietuvių salėje, to skyriaus pirmininkas Aleksas Banys paaukavo \$25 Lietuvos Ginklų Fondui. Prie to surinkta dar iš smulkesnių aukų tam pačiam tikslui.

Tame vakare buvo suvaidinta "Sauliška Meilė", ką atliko daugiasia Skautai Vėčiai.

Jonas Drasutis grojo akordionu. Tai labai gabus akordionistas. Programą vadovavo Jonas Petrauskas.

Kalbas sakė Dr. S. T. Tamošaitis, P. J. Žiuris, Aleksas Banys.

Dainavo: Rožė Lukoševičiūtė, Julius Krasnickas, Jurgis Mačys, Jurgis Roversteinas.

Prie visko buvo parodyta filmas iš Dr. V. Kudirkos paminklo atidengimo iškilmių.

Aukų davė: P. J. Žiuris \$5. Po \$1: J. Miliauskas, J. Sala-sevičius, J. Šeštokas, I. Samas, P. Drasutienė. S. Stepšys \$2.

Su smulkiosiomis surinkta viso \$41.89.

SPALIŲ 14 PENKTADIENIS

Amerikos Lietuvių Piliėčių Klube kiekvienas turės malonų vakarą atsilankęs į vakarų sekmadienį, kur bus suskaldytos penkios dešimtkės, ir bus dėtos kas progu gauti po pusę dešimtkės. Taigi nesnauskit namie, bet bukit klube.

P. P. Muliolis, Prez.

Kortavimo Vakaras

Moterų Sąjungos 36 kuopa rengia smagų kortavimo vakarą graborės A. Jakubauskienės namuose, šeštadienio vakare, Spalių 15, nuo 7:30 val. Pelnas naujai parapijai. Geros valšės ir dovanos prie kiekvieno stalo. Prašome visų paramos. Ižanga 25c.

Kviečia Komisija.

Vakariene ir Šokiai

Mažų Namų Savirinkų 41 skyrius rengia smagią vakariene ir šokius šeštadienį, Spalių 15 d., pradžią 7 val. vakare. Atsilus Liet. Darbininkų salėje, 929 E. 79th St. Tikietas 25c. Vakariene rengiamą paminėjimui 5 metų sukaktuvių nuo Lietuvių mažų namų savirinkų organizacijos įsisteigimo. Kviečia Komisija.

PARSIDUODA GERAS NAMAS

6 kambarių, trys miegkambariai, didelis lotas, garadzius; namas su visais patogumais. Reikalinga parduoti, nes bevyro materialai sunku užlaikyti. Kaina visai prieinama, atiekit pasitarti. (43)

644 EAST 96th ST.

DU KAMPARIAI VYRAMS Lietuvių šeimoje, po \$3.50 savaitę; su valgiu \$9, su garadziu \$10. Kreipkitės 644 E. 96th St.

Youth's Forum

PHONE: ENdicott 4486

6820 SUPERIOR AVE. - CLEVELAND, OHIO

Traveling in our Lithuania

BY ANNA KARIPIUS

(Continued from last week)

Bernice and I took this D.U.L.R. course on Lithuania in Palanga, and we also were in the crowd of twenty-six young men and girls some of whom were college students, and teachers, when they started out of Kaunas on August 1, for a trip around Lithuania in a bus. This was the highest of our entire stay in Lithuania, and I will write about it in detail later. Four days of travel through Lithuania's beautiful lake regions, Zarasai, the Switzerland of Lithuania. Education, food, lodging, and travel for the sons and daughters of Lithuanians living abroad, all just for the price of your time, for your enjoyment, for your advantage, in short free of charge! Just come and share all they can offer. These courses are given every summer during the month of July. Every American born girl and boy ought to take advantage of this most wonderful opportunity. Imagine! Besides all of this there is that wonderful beach and swimming, tennis and other sports in this lovely resort at Palanga! For all of this we will be eternally grateful to the D.U.L.R. From the bottom of our hearts, we wish the D.U.L.R. and the people at its head good health and success.

And so we lived in "Dear Lithuania" for three months, traveling here and there, east and west, and north and south, a few days here and a few days there, always we were met in hearty Lithuanian style with flowers, hearts bursting with joy, kisses and hearty hand shakes; our departures were sad and sorrowful and tearful, for who could tell, perhaps fate would be unkind to some of us and we would never meet again.

In spite of the inconvenience we through at times, dusty roads, bathless days, springless wagons, hard beds, the discomfort of overeating and overdrinking, flies, and fleas, and mosquitoes, we loved it all. And just as Bernice said many a time over — "it's not where you are but whom you are with that counts."

The golden hearts of Lithuanian people, their hospitality, their open arms and hearts, their kind consideration of our every comfort, their sharing with us the best they had, outdoing themselves at every turn, has left us limp, words fail us, and all we can say is God love them and bless them, and keep them safe and happy.

We are thankful to the Lithuanian government, for all of our travel was at half fare. The police, and government officials were for ever at our service, polite and gracious. We want to thank the "Jaunlietuvių" Olympics Committee, D. U. L. R. and the Parliament members for the grand balls, and entertainment they showed us. All in all we had a wonderful time, we enjoyed every minute. We hope that everyone that has not seen Lithuania would go and get acquainted, and those that have not seen it since they left before the world war should go now and see the Lithuania of today. They are free and independent, and although slowly they are building up a new, progressive country.

(Continued)

the street is the Pienocentras Restaurant where we had our first few meals and those delicious "šaltų barščių." The restaurant also has those massive plate glass windows, but there is a curtain across this window about shoulder high, so that the eating public has protection from the glances of the passersby.

As you enter the door there is a vestibule and check room where a girl will check your hat or coat or bundles, to the left this opens to one of the dining rooms, of which there are four or five. I was told that they started with one dining room but as business picked up they were forced to expand into the other rooms, that were intended for other things in all probability storerooms, or to be rented out. These rooms contain numerous little tables with glass tops under which could be seen a design like that on Lithuanian towels. The waitresses wear white hoover aprons, and plain white kerchiefs tied at the back of the head. They serve only milk and dairy products, berries in season, dried fruit compotes and vegetable dishes, no meats at all, and the prices very reasonable. Each item is separately priced and you can compose your own meal of several items, as no regular meals are on the menu. There is sour milk, soup, (hot and cold) for half a lit, bread is sold in slices, with or without butter; if you order butter it is spread on for you, and I must say quite thick, this is about 10 or 15 Lithuanian cents. (I must remind you here that a litas in our money is worth a fraction less than 17 cents, and each litas contains 100 Lithuanian cents.)

Then there are pancakes of all kinds, that are served with sour cream, jams, applesauce, etc. These are usually half a litas. Berries with milk or cream, dried fruit compote, stewed berries, bread of all kinds, rolls of every description including sweet rolls and biscuits, cakes, cookies, ice cream, vanilla, chocolate, berry and fruit-flavored, beverages, of coffee, extra delicious soca, tea, milk, and their specialty beverage, "milk champagne" a cross between soda pop and gingerale, it comes in bottles and each bottle contains at least one or two white raisins. No beer or hard drinks of any kind are sold here. The service and food is very good so we intend to come here often.

Right next door to this restaurant is another extension of Pienocentras, this is an open air restaurant, and contains as many if not more tables as the entire four or five rooms indoors.

(Continued)

"Snow White" on the Stage

That ever-active St. George Choir is laying final plans for one of the greatest stage performances ever produced by said group. If rehearsals are any indication of performance this presentation shall "dwarf" any of their previous attempts at perfection. These girls are faithfully attending and diligently rehearsing four nites per week.

The leading ballet master of our fair city is teaching the girls of the cast, while a very able and talented director is aiding them at rehearsals. To put this invitation in prose form, we merely copy one of the poems printed on their circulars.

Would you like to see a play That's entertaining light and gay? A fairy tale of long ago — A story everyone does know The characters: A wicked queen Beautiful, but very mean. A handsome prince who at first sight

Falls in love with poor Snow White. The Seven Dwarfs who shelter her And very dear and cunning were Snow White whom Queen resolves to kill And very nearly does until — But you yourself must see them all

Be seen' you at St. George's Hall. There's the whole thing except the date and admission price. Sunday, October 30th takes care of the time of presentation and the price is only 50c, dancing after the show.

IT'S ANOTHER GIRL

Much as the Wilkies family had hoped for a boy, old doc Stork brought a girl. Be it boy or girl, Mr. Nick Wilkies, the father is a happy and proud father of this 8 pound 7 oz. bundle of humanity, born to his charming and socially active wife, Aldonna, Oct. 11th.

ANGLIS IR MALKOS

NELAUKIT — pirkit sau kurą — anglis ir malkas — dabar, nes DABAR kainos yra žemesnės negu bus žiemos metu — dabar gausit greitą patarnavimą — ir atėjus staigiams šalčiams neliktumet be anglies.

K O M E R
Wood & Coal Company
(Lietuviai)
1409 East 92nd Street
Telef. GARf. 2921

LETTER TO THE EDITOR OF THE TIMES ON SEIZURE OF VILNA

Lithuanian Claims to City Stated by Minister

To the Editor of the New York Times:

An article which appeared recently in The New York Times under the title "Poles Tell of Row lasting 300 Years" quotes a few sentences from a bulletin published by the Polish Information Bureau at Washington. Among controversial sentences is one that "Poland seized Vilna from the Bolsheviks and not from the Lithuanians."

The occupation of Vilnius (Vilna or Wilno) by a Polish "rebel" army took place on Oct. 9, 1920. At that time Poland was at war with Soviet Russia, while Lithuania, after signing a peace treaty with Moscow on July 12, 1920, maintained strict neutrality.

The city of Vilnius is and always will remain dear to the hearts of Lithuanians, not only because it was the capital of the vast Lithuanian Empire of five centuries ago, but also because it was the cradle of the Lithuanian national and political renaissance.

GOVERNMENT ORGANIZED

In 1904 the Czarist ukase forbidding Lithuanian printing was revoked and Lithuanian societies and newspapers appeared in Vilnius; in 1905 a convention of Lithuanian delegates was held in Vilnius and demanded from Russia self-rule for Lithuania. During the World War and German military occupation a convention of delegates from all parts of Lithuania took place in Vilnius and elected a National Council, which, on Feb. 16, 1918, proclaimed Lithuania's independence, and in the following year, after the armistice, the first government of independent Lithuania was organized there; most of all because the people of the Vilnius region and the people of independent Lithuania were united racially, culturally and economically for centuries and lived together as one national unit.

These facts indicate that the seizure of Vilnius by Polish troops was a greater blow to the Lithuanians than to the Bolsheviks. It is true that the first Lithuanian Government was forced soon to retreat to Kaunas because the German military command prevented the organization of an adequate army to resist the Bolshevik invasion. But the following year, in 1920, after concluding the peace treaty with Moscow, the Lithuanian Army and governmental departments re-entered Vilnius and took possession of it.

HISTORICAL DATA

May I quote from the Encyclopedia Britannica, which cannot be suspected of favoring Lithuania's cause too much:

"On Dec. 8, 1919, the Supreme Council of the Allies in Paris laid down a provisional eastern frontier for Poland, the so-called 'Curzon Line', which assigned to Poland most territories where the Polish element was in a majority, but excluded mixed and doubtful districts, the principal among these being Vilna City and province, which the Bolsheviks, with whom the Lithuanians were then at war, had succeeded in capturing for themselves. The provisional Lithuanian Government fled to Kaunas. Three months later the Lithuanians, by arrangement with the Poles, were on the point of recapturing Vilna when it fell to Polish troops (in 1919).

"Soon after the Poles, fighting Russia single-handed, lost not only Vilna but nearly all their country. Nevertheless, the face of the war changed, and the Poles drove back the Bolsheviks, who, no longer able to hold Vilna themselves, handed it to Lithuanian troops (end of August, 1920), and from that time forth remained consistent in their recognition of the Lithuanian claim. On Oct. 9, Polish troops, under the 'rebel' general Zeligowski, recaptured the town, thereby breaking the agreement signed at Suwalki in the presence of the military control commission of the League of Nations two days earlier. Since then the Lithuanians have never ceased to protest against the Polish occupation of their historic capital, of two-fifths of their historic territory and the alienation of nearly half their historic population. They had the sympathy of the League of Nations."

P. ŽADEIKIS

Minister of Lithuania.

Parsiduoda Namai

PROGA PASITAİKO TIK KARTA \$13,500—Du mūriniai po 4 šeimas 5 kambariai namai; garo šiluma; inėgor \$240; imokėti \$2700. Randasi arti Superior i rytus.

McKENNA

1383 E. 55 St. HE. 5282
Residence MU 4285

ANGLU KALBOS PAMOKOS

Pamokos pradiniam pramokimui, skaityti ir rašyti Angliškai. Taipgi aukštesnės Angliškos pamokos. Privačios mokyklos.

FRANCES ZVERINA

310 Citizens Bldg. CH. 4050

WHAT'S GOING TO HAPPEN ON SUN. NOV. 6?

WATCH NEXT WEEK!

LITHUANIAN A. C. NEWS

MEETING OCT. 18

The monthly meeting of the Cleveland Lithuanian A.C. will be held Tuesday evening, Oct. 18th, at the Lithuanian Hall. The meeting will start promptly after Forty Hours Devotion services at St. George's is over. We request that all basketball players attend this meeting as important plans will be made for the coming season.

Bowling is coming along in fine fashion except for one disappointment. As some of the members of two teams found, for various reasons, that bowling would be impossible for them this year, these two teams were dropped. The schedule for the remainder of the season is now made up for a four-team league. Nevertheless, a great season is expected. After two weeks of bowling all four teams are tied with three games won and three lost. This is a very peculiar situation but shows how evenly matched the league is.

BASKETBALL

Basketball practice will continue on Wednesday evenings at St. Clair Bathhouse between 7 and 8 o'clock. The boys are really whipping it up now as the season opens the first week in November. That old basketball is starting to zip around in mid-season fashion during scrimmage as the players round out into form. Some of the older players are having a hard time sweating out those idle days but the younger boys will be able to go a full game soon. A few more players were added to the practice list and now the roster numbers twenty-one. An effort will be made to obtain another gym to have two days of practice instead of one a week. Some of the players will need it before the Inter-Lodge League season opens.

VICTORY DANCE

Tickets are now on sale for the big Victory Dance in honor of our National Softball Champions. This dance will be held Saturday, Nov. 5th, starting at 8:30 o'clock at the newly decorated Lithuanian Hall. The price of admission is 30c. A great program is being planned for the evening by the committee. Music will be furnished by the Twilight Swingtet, an orchestra — well-known in these parts. Reserve Nov. 5th as a date for a good time at our dance. Tickets may be obtained from any member of the club, bowler or basketball player.

New Parish Dance

A little advance notice is given regarding the huge dance being held, Sunday, Oct. 30th at the New Parish. It's going to be a "huge" dance due to the fact that both the Ladies Sodality and the Young Mens Social Club are jointly cooperating to "put it across".

A beautiful wrist watch is being offered as the door prize, while Johnny Pecora's Orchestra will furnish lovely music. Tickets in advance for this dance are 25 cents. Come on all you Collinwoodites, let's make the old dance floor groan for mercy, bring your Lithuanian, non-Lithuanian friends, relatives.

Success for Akron

With the able assistance of a group of performers and the attendance of a goodly number of out-of-towners, Akron brought the curtain down on their first "success" of the season. Not only was the entertainment good, but the reunion of many many old friends crowned this initial social event of the year. Somehow when one visits the neighboring city of Akron, from Cleveland, you feel just like a big brother to this smaller community. And too, just like one child is a little jealous of the other, we are a bit envious of the grand time shown by our Rubbertown friends. In our bit of envy our ambitions are excited to "show" them. May we congratulate you, Akron — but we're next — Watch for Nov. 6th!

Bukit Savo Šeiminkais

Vienos ir dviejų šeimų namai ant vieno loto, West 53 st., netoli Lorain ave. KAINA \$2,500.

Taipgi daug kitų pigių namų. Atsilankykite pamatyti.

Papp Realty Company
MElrose 5814 4744 Lorain Ave.